

TRIBUNE

Nieuwsblad van de SP • jaargang 52 • nr. 06 • juni 2016 • € 1,75 • www.sp.nl

DE AANGIFTE VAN
DOLF JANSEN

IN DE STEIGERS: HET NATIONAAL ZORGFONDS

NOU DAT WEER: KABINET WIL KORTEN OP HUURTOESLAG

Arend van Dam

NACHT VAN DE VLUCHTELING

Hoe ver zou jij lopen uit angst voor geweld? Sinds 2010 organiseert Stichting Vluchteling de Nacht van de Vluchteling. In het holst van de nacht van 18 op 19 juni lopen duizenden deelnemers een 40 kilometer lange sponsorloop van Rotterdam naar Den Haag en van Nijmegen naar Arnhem. Dit jaar wordt er gelopen voor noodhulp aan de maar liefst 60 miljoen mensen die wereldwijd op de vlucht zijn voor oorlog, geweld en onderdrukking. Het SP-team loopt ook weer mee. Deelnemers hebben we inmiddels genoeg, maar het SP-team sponsoren kan nog steeds!

 nachtvande vluchteling.nl/sp

★ ROOD

jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

ROOD KNALT IN NEDERLAND

In het hele land zijn ROOD-groepen actief en voeren we actie voor een betere wereld. Dat werkt aanstekelijk: er komen steeds meer nieuwe groepen bij. De afgelopen maand zijn er nieuwe ROOD-groepen opgericht in Alkmaar, Breda en Landsmeer.

Jongeren willen niet mokkend aan de kant blijven staan, maar iets doen. Sluit je aan bij ROOD! Wil je ook aan de slag? Neem dan contact op met rood@sp.nl

We komen graag langs.

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie

Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving

Robert de Klerk, Gonnie Sluijs,
Nynke Vissia

Aan dit nummer werkten mee

Robin Bruinsma, Suzanne van de Kerk,
Karen Veldkamp

Foto cover

Felix Kalkman/Hollandse Hoogte©

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten **NL86ZZZ403462460000**. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties

Arend van Dam
Wim Stevenhagen

De Tribune op Internet

www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement

€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen

T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

Abonnementen- en ledenadministratie

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune

Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

De Tribune in

gesproken vorm
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

Tenzij anders vermeld, is op de inhoud van deze publicatie de Creative Commons Naamsvermelding-Niet Commercieel-GeenAfgeleideWerken 3.0 Nederland licentie van toepassing. <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl>

IN DIT NUMMER

Actueel

Alarm: nieuwe korting op huurtoeslag dreigt

4

Dolf Jansen

'Spreek de belastingontwijkers én de overheid aan!'

6

Brazilië

De val van Dilma Rousseff

12

Advocaat van de straat

'Ik was een zware crimineel: ik had in het wild geplast'

14

**Nationaal
ZorgFonds**

Aftrap

Voor één Nationaal ZorgFonds

20

17 Racisme: 'Vandaag is het Sylvana, morgen ben jij het'

18 Windmolens: Duurzame heibel

22 Frankrijk: 'Wat we zien is een groot sociaal protest'

26 MKB-dag: Kleine ondernemers thuis bij de SP

28 LinksVoor: Lennart van Wijk heeft een vuinbakje

29 Dennis kijkt: Here is Harold

10, 11, 19, 23, 24, 25 Nieuws 30 Prikbord 31 Puzzel

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Zo ziet ongelijkheid eruit

De drie rijkste mensen in Nederland bezitten samen méér dan de helft van alle Nederlanders bij elkaar. Dat is hoe ongelijkheid eruit ziet: drie mensen die meer hebben dan 8 miljoen anderen samen. Crisis of niet, een kleine groep superrijken slokt steeds meer op, ten koste van een heleboel anderen.

Je zou verwachten dat een kabinet zo'n kloof wil dichten. Niet alleen om de vermogensongelijkheid, maar ook omdat grote verschillen tot meer spanning, meer tweespalt en minder eenheid in de samenleving leiden. In ongelijke samenlevingen is de criminaliteit groter, het onderlinge wantrouwen sterker en de solidariteit minder. Toch doen PvdA en VVD precies wat niet moet: ze vergroten juist de kloof.

Onder dit VVD-PvdA-kabinet zien we de armoede onder kinderen, onder werkende mensen en onder ouderen toenemen. Tegelijk groeit ook het aantal miljonairs harder dan ooit. Eén miljoen mensen kunnen hun zorgkosten niet betalen. Tien-duizenden ouderen verliezen een deel van hun pensioen en een half miljoen huurders heeft moeite om rond te komen. De enige groep die de afgelopen jaren echt profiteert van dit kabinetsbeleid is een kleine groep van hele rijke mensen en grote bedrijven die door belastingontwijking nauwelijks belasting betalen.

De SP heeft een heel eenvoudige en heel effectieve maatregel om de ongelijkheids-politiek van dit kabinet te bestrijden. Voer een miljonairsbelasting in en voer een eerlijke vermogensbelasting in. Daarmee halen we ruim vier miljard euro op. Genoeg om 80.000 mensen in de zorg aan het werk te helpen of om in één klap die 400.000 kinderen uit de armoede te halen. Het kan dus wél!

Emile Roemer
fractievoorzitter
SP

WANBELEID HUREN

FIKSE KORTING HUURTOESLAG

Dat de huursector steeds verder wordt afgebroken, is cynisch genoeg al geen nieuws meer. Maar nu lijkt het hek helemaal van de dam. Een fikse korting op de huurtoeslag dreigt. Het kabinet lijkt wonen enkel nog te zien als lastige begrotingspost.

HET ZIJN MAAR DRIE ZINNETJES en als je niet uitkijkt lees je er zo overheen. Maar het staat er toch echt. Eerst op bladzijde 5 van de Voorjaarsnota: *Bij de huurtoeslag is er sprake van een tegenvaller vanwege het hoger aantal aanvragen dan geraamd.* En dan, op bladzijde 45 van de zogenaamde 'Verticale toelichting' op de Voorjaarsnota: *De tekorten worden binnen de huurtoeslag opgevangen door een verhoging van de zgn. kwaliteitskorting. De inpassing van de tekorten binnen het instrument wordt dit jaar voorbereid.* Uit genoemde stukken blijkt dat de 'tegevaller' zo'n 330 miljoen euro bedraagt. Minister Blok (VVD) van Wonen wil dat begrotingsgat gaan dichten. Voor bewoners van relatief dure huurwoningen dreigt een korting op de huurtoeslag, omdat de genoemde kwaliteitskorting geldt als de huurprijs boven een bepaalde grens

uitkomt. En die grens wil de regering nu verhogen. Of beter gezegd: nog vérdere verhogen want vier jaar geleden werd de grens ook al eens met 10 procent verhoogd. SP-Tweede Kamerlid Farshad Bashir is verbijsterd. 'Dit is volstrekt onacceptabel. De gemiddelde huurstijging van de laatste jaren bedraagt al zo'n 100 euro; sommige huurders kregen een stijging van zelfs 28 procent voor de kiezen. Onlangs bleek uit cijfers van het CBS dat 520.000 huurders eigenlijk te duur wonen en nauwelijks meer rond kunnen komen omdat ze de helft van hun inkomen aan huur kwijt zijn. Inkomen dat voor heel veel mensen sowieso al onder druk staat. Ik bedoel, de mensen vragen echt niet voor de lol huurtoeslag aan. Het gaat hier verdorie over wonen; het hebben van een dak boven je hoofd is een grondrecht! En nu wil het kabinet ook nog eens het mes

gaan zetten in de huurtoeslag die er is om wonen betaalbaar te maken. Onbegrijpelijk.' Daar komt nog eens bij dat twee jaar geleden de zogenaamde verhuurderheffing door het kabinet-Rutte II werd ingevoerd. Die heffing kwam op het bord van de woningcorporaties, die deze weer deels doorberekenen aan de huurders. Waardoor de huren nog verder de hoogte in gingen, en daarmee logischerwijs ook de huurtoeslaگان aanvragen. Plus dat de corporaties als gevolg van de heffing de rem zetten op nieuwbouw en renovatie. Het is niet aannemelijk, maar stel dat een aanzienlijk aantal huurders zou gaan doen wat het kabinet eigenlijk wil, namelijk massaal verkassen naar een koop- of vrije-sectorwoning en daarmee de 'lastige' begrotingspost genaamd huurtoeslag in één klap elimineren? Dan wordt de vraagzijde op

De jeugd kan er maar beter vast aan wennen:
de toekomst van volkshuisvesting in Nederland?

de koopwoningmarkt ineens enorm opgeblazen. Wat zou dat doen met de prijzen? 'Leve de huizenzeepbel', twitterde Ewald Engelen, Amsterdams hoogleraar financiële geografie.

400 gulden

Fraai is dat: als gevolg van het kabinetsbeleid schieten de huren en omhoog en datzelfde kabinet zet vervolgens het mes in de voorziening die de huurders daarvoor juist moeten beschermen. Omdat de groeiende aanspraak op die voorziening – hoe verrassend! – tot hogere kosten leidt. Farshad Bashir: 'En ondertussen blijft voor mensen met de hoogste inkomens de hypotheekrenteaftrek ongemoeid. Voor miljonairs met een kapitale villa is de hypotheekrente niet nodig; doe daar dan wat aan, zou ik zeggen. Maar blijf van de huurtoeslag af.'

De SP'er zag zijn wens voor een Kamerdebat over dit onderwerp inmiddels ondersteund. Hij kan zich nauwelijks voorstellen dat het kabinetsvoorstel een meerderheid krijgt.

Bashir: 'Met name de PvdA moet zich goed realiseren dat er volgend jaar verkiezingen zijn.'

Tot slot een passage uit een Trouw-artikel van 20 jaar geleden. Onder de kop *Kamer wil sleutelen aan plan huursubsidie* schreef het dagblad op 15 maart 1996: *Intussen neemt het aantal betaalbare woningen af. Nog maar 6 jaar geleden, in 1990, had zo'n 40 procent van de huizen een huur tot 400 gulden, vorig jaar was dat nog maar 11 procent. Huurders met een laag inkomen zullen het dus steeds moeilijker krijgen nog een betaalbare woning te vinden. Het eind van het liedje is dat zij een groter beroep op de huursubsidie moeten doen.*

Omgerekend naar euro's én zelfs met inflatie meegerekend betekent dat, dat in 1990 40 procent van de woningen een huur hadden van minder dan 305 euro. Laat dat even tot u doordringen. •

tekst Rob Janssen • foto Flickr/Chris en Jenni cc2.0

COLUMN

Cobie

Cobie is psychiater en bovenal een welbespraakte, rustige en uitermate vriendelijke vrouw. Zo iemand die je zonder aarzelen je portemonnee toevertrouwt. Ze straalt kalmte en gezag uit. Je krijgt haar niet zo snel boos. Wie haar ontmoet, zal nauwelijks geloven met een vurig actievoerder te maken te hebben. Laat staan met een actievoerder die de directeur van de grootste zorgverzekeraar van Nederland fileerde, in de overdrachtelijke zin van het woord. Voor een draaiende camera liet ze hem stamelen, stotteren en zweten. Om 'm daarna een verhuisdoos te overhandigen. Want het Nationaal ZorgFonds is gearriveerd.

Wie bij een dame als Cobie boosheid veroorzaakt, moet het wel heel erg bont hebben gemaakt. Cobie heeft steeds minder tijd voor haar patiënten. Ze ergert zich groen en geel aan de zorgverzekeraar die haar spreekkamer binnendringt en haar opzadelt met kasten vol bureaucratisch wantrouwen. Cobie is het beu dat de top van de zorgverzekeraars pervers goed voor zichzelf zorgt (de hoogst verantwoordelijke voor de zorg bij Achmea / Zilveren Kruis, Roelof Konterman, casht 1,2 miljoen euro per jaar), terwijl bijna 1 miljoen mensen grote moeite hebben om de zorgpremies en het eigen risico te betalen. Cobies ogen spuwen vuur als ze zegt dat twintig procent van de Nederlanders wel eens zorg mijdt vanwege de hoge kosten van onder andere het eigen risico. Twintig procent!

Cobie sloot zich aan bij het brede maatschappelijk initiatief Nationaal ZorgFonds zonder eigen risico, net als zo'n 25.000 anderen in de afgelopen weken. Al bijna 10.000 mensen vroegen een gratis actiepakket aan.

Met kanjers als Cobie heeft het Nationaal ZorgFonds eigenlijk al gewonnen. Alleen weten de zorgverzekeraars dat nog niet. Maar dat gaat veranderen. Zoals Cobie zei: 'Knoop het in uw oren. Er gaat verandering komen. Het Nationaal ZorgFonds is gearriveerd.'

Ron Meyer
voorzitter SP

BELASTINGONTWIJKING

‘HIER MAAK IK GÉÉN GRAPPEN OVER’

De ‘Panama Papers’ hebben de discussie over belastingontwijking wereldwijd op scherp gezet en het nodige in gang gezet. Maar waar het gaat om maatregelen blijft Belastingparadijs Nederland treuzelen, ondanks toenemende binnen- en buitenlandse druk. Tot ergernis van cabaretier/presentator/schrijver Dolf Jansen.

‘LEUKER KUNNEN WE HET NIET MAKEN. Wel eerlijker’, zegt Dolf Jansen in het inmiddels overbekende spotje. Het is de slogan van de campagne waarmee Oxfam Novib strijd voert tegen belastingontwijking door multinationals en extreem rijken. Want, zegt

Dolf Jansen: ‘Dit kost arme landen ruim honderd miljard per jaar. Ik raak de tel kwijt als ik uitreken hoeveel kinderen je daarvan naar school zou kunnen sturen.’

› **Dolf, wat heb jij met het onderwerp belastingontwijking?**

‘Om te beginnen ben ik al ruim tien jaar ambassadeur van Oxfam Novib in Nederland en zodoende ben ik betrokken bij wat er bij die organisatie bedacht wordt en wat

‘Waarom wordt er met twee maten gemeten?’

en bevordert. Dus met de combinatie van het onderwerp zelf en het element van rechtstreeks aanspreken was ik meteen heel blij.’

› Vormden de Panama Papers voor jou de doorslag?

‘Nee, we waren al met het onderwerp bezig toen dat naar buiten kwam. Het speelt natuurlijk al veel langer. Net als de discussie daarover in de Nederlandse politiek en de vraag waarom de Nederlandse overheid – of Nederlandse regering, net hoe je het wil zien – de huidige situatie eigenlijk wel goed vindt. Van de argumenten daarvoor is natuurlijk van alles van te zeggen. Ik bedoel; ik heb het zelf nog niet voldoende kunnen achterhalen, maar dat stukje werkgelegenheid op de Amsterdamse Zuidas (waar veel firma’s gevestigd zijn die via Nederland belasting ontwijken –red.) lijkt mij een tekortschiend argument. Ik vermoed dat er ook een argument bij zit van: als wij het in Nederland niet doen, gaan die multinationals wel naar een ander belastingparadijs. Ook dat lijkt me een zeer slecht argument.’

› Maar er zit toch wel iets in: als ze het hier niet meer kunnen doen, doen ze het elders...

‘Maar dan kun je ook doorgaan met de bio-industrie. Of massa-vernietigingswapens gaan maken en dan zeggen: als wij het niet doen, doen andere landen het. Zoals gezegd heb ik er nog niet helemaal de vinger achter wat de belangrijkste argumenten voor het tolereren van belastingontwijking zijn. Maar het is duidelijk dat Nederland vooralsnog op deze weg wil doorgaan. En dat maakt de actie extra van belang. Want ik geloof dat er een basis is voor de vraag hoe eerlijk het is om bedrijven en multinationals om allerlei redenen extreem goede voorwaarden te geven, terwijl iedereen die je op straat tegenkomt netjes de belastingaangifte moet

invullen. Dat voelt al oneerlijk en in mijn ogen is het dat ook. En daarnaast zitten er natuurlijk allerlei politieke motieven achter om lobbyisten tevreden te stellen. Of het idee – als je het heel cynisch bekijkt – dat sommige politici denken dat er over vijftien jaar wel een interessante baan voor ze is weggelegd in de wereld van het grote geld, in de accountancy of bij de Shells en Exxons van deze wereld. Dat is wellicht wat cynisch, maar het is feitelijk wel wat er gebeurt.’

› Vandaar dat iedereen in het kader van de campagne online aangifte kan doen ‘tegen de Nederlandse overheid die dit mogelijk maakt’?

‘Ja. Kijk, van de bedrijven die zich schuldig maken aan belastingontwijking is een aantal grote namen gewoon bekend. Kijk ook eens naar het buitenland. In Frankrijk ligt momenteel bijvoorbeeld Google onder vuur. Groot-Brittannië suggereert dat het het probleem aanpakt. Maar is het allemaal op zo’n kleine schaal. Dat gaat zo van: eerst betaalden ze helemaal geen belasting en nu betalen ze 0,8 procent – bij wijze van spreken, want ik ken de exacte getallen niet – en dat wordt dan als een overwinning naar buiten gebracht. Het zou in mijn ogen redelijk zijn als ze over al die activiteiten waar het om gaat 25 procent belasting zouden betalen in Engeland. Dus aan de ene kant gaat het erom om die bedrijven te laten voelen dat heel veel mensen hun fiscale handelwijze geen manier van doen vinden. En aan de andere kant is het van belang dat de overheid wordt aangesproken in de zin van: “Leg het ons eens uit, waarom wordt er met twee – of zelfs meer – maten gemeten? Kom maar op!” Dus ik denk dat daar nog een hoop te bereiken is. En de simpelste manier om hier iets te bereiken is door te zeggen: ik sluit me aan bij de campagne en ik help mee de actie uit te breiden.’

voor campagnes er worden gevoerd. Of het nu gaat over voedselproductie, kinder- en vrouwenrechten of onderwijs en nu dus belastingontwijking; het zijn allemaal dingen die mij altijd aangesproken hebben en die goed aansluiten bij hoe ik zelf naar zaken kijk. Maar in dit geval was ik extra verheugd. Vooral omdat we in het kader van deze campagne rechtstreeks diegenen aanspreken die op een bepaalde manier handelen. En we spreken niet alleen de belastingontwijkers aan – de multinationals dus – maar ook heel duidelijk de overheid die dit mogelijk maakt en faciliteert, en misschien zelfs ondersteunt

‘Iedereen krijgt een blauwe envelop, behalve multinationals’

screen Oxfam Novib ©

› In het campagnespotje op de radio en op sociale media zeg je nadrukkelijk: “Dit is niet grappig.” Waarom? Dat snapt iedereen toch wel?

‘Veel mensen verwachten van mij dat ik grappen maak. Maar over dit onderwerp maak ik overduidelijk géén grappen. Ik zeg in dat spotje: iedereen krijgt een blauwe envelop, behalve multinationals. De opzet is dat je je op een eenvoudige manier bij de actie kunt aansluiten en politieke druk kunt uitoefenen. De boodschap: verander hier wat aan.’

› Merk je al iets van die politieke druk?

‘Ja, ik merk bij veel partijen dat er wat speelt. Kijk, de keus is volgens mij niet zo moeilijk. Kijk eens naar zaken die nu spelen, bijvoorbeeld het vluchtelingenprobleem dat Nederland, Europa en de wereld hebben. Mij valt dan op dat een deel van het argument dat op bepaalde plekken steeds wordt gegeven te maken heeft met geld. Dan wordt voorgerekend wat vluchtelingen of asielzoekers kosten en hoeveel Nederland daaraan besteedt. Zelfs het anti-Europasentiment gaat heel vaak over geld. Daar kan ik twee dingen over zeggen. Zeker als het over Europa gaat is geld maar een deel van het vraagstuk: er wordt altijd gezegd wat het kost, maar nooit wat het oplevert. Maar los daarvan: als het alleen om het geld gaat,

dan is het toch volstrekte waanzin om de kosten te noemen voor de opvang van enkele tienduizenden mensen die uit een vernietigd land komen, en ondertussen toe te staan dat banken en multinationals ons beroven van miljarden! Dus al die mensen die zo boos zijn op de komst van een azc of vluchtelingenopvang; als hun woede zich zou richten op de plekken waar écht geld wordt gejat, dan is de keus niet zo ingewikkeld. Kijk, het is natuurlijk veel gemakkelijker om van alles te gaan roepen over asielzoekers en Europa – en voor je het weet heb je op Twitter mensen gevonden die dat ook vinden. Maar kijk nou eens waar het geld écht wordt gestolen! Ik ben echt geen oude communist, maar voor mij is het volstrekt duidelijk. Het gaat hier niet om enige tientallen miljoenen die besteed worden aan mensen die helemaal niks meer hebben, maar om miljarden en miljarden die gewoon worden gestolen! Nogmaals, dan lijkt me de keus niet zo ingewikkeld.’

› Je hebt het over ‘keus’. Maar belastingontwijking is vaak niet eens illegaal. Hoezo dan keus?

‘Of iets illegaal is wordt bepaald door wat er in de wet staat. Al die banken en bedrijven hebben jarenlang hun gang kunnen gaan, omdat het volgens de letter van de wet legaal is. En als de wet zo blijft, dan betekent dat dat je burgers kunt tillen met een wurghypo-

theek en complete staten kunt tillen met belastingontwijking. En dat betekent dan toch dat er aan de wet gesleuteld moet worden! Er is toch ook geen wet die tegen jou zegt: je mag om het jaar belasting betalen?! Nee, je moet elk jaar belasting betalen. Nou, het lijkt mij toch niet meer dan redelijk dat bedrijven die miljoenen of miljarden winst maken ook elk jaar hun belasting betalen. Dat zij een truc hebben waarmee zij zich nergens kunnen bevinden – of in elk geval op een plek waar ze geen belasting betalen – is moreel gezien volstrekt oneerlijk. Dat lijkt me buiten kijf staan. Dan is de vraag: vind je het dan redelijk dat Starbucks, Google of U2 geen belasting betalen en wij wel? Interessant is vervolgens de vraag waar we het geld dan wél aan besteden en welke discussie dat oplevert.’

› Je zei zojuist dat je geen oude communist bent. Wat ben je dan wel?

‘Voor mij geldt: ik heb mijn mening, maar hoor niet bij één politieke partij. Je hoeft natuurlijk geen oude communist te zijn om je af te vragen hoe het kan dat mensen met lage inkomens er zo voor staan zoals ze er nu voor staan, terwijl aan de andere kant... nou ja, je weet het wel. Veel van wat de SP doet heeft daar ook mee te maken: de vraag waar wél geld voor is en waarvoor niet. Heel veel woede in Nederland lijkt

daar mede over te gaan en daarover ging en gaat het in de klassenstrijd ook. Gewoon de constatering: hé, hier zit toch iets scheef. Nou, laten we dan eens kijken wát er scheef zit. En vervolgens kijken of we dat kunnen veranderen.'

› **We kunnen het volgens jou dus eerlijker maken. Eerlijkheid is jouw drijfveer?**

'Ik zou zeggen: rechtvaardigheid. Pas geleden hebben we met Oxfam Novib gesproken over onze kernwaarden en hoe we naar onze eigen organisatie kijken en zo. Voor mij is rechtvaardigheid een basis van heel veel van waar wij naar kijken en mee bezig zijn. En ook hoe je in je eigen leven met dingen om kunt gaan. Je kunt op een bepaald moment zeggen: wacht effe, het is niet rechtvaardig als er in Nederland een paar duizend mensen zijn die honderd miljoen hebben en een paar miljoen die nauwelijks de huur kunnen betalen. Dat betekent niet dat we allemaal hetzelfde moeten gaan verdienen, maar wel dat je eens kunt gaan kijken of er iets eerlijkers, iets rechtvaardigers van te maken is. En dat vind ik altijd interessante wegen om in te slaan.' ●

tekst Rob Janssen

foto Bob Bronshoff / Hollandse Hoogte ©

ACTUEEL SCHUIVERS, HOOGLERAREN EN SEXY SPEURDERS

- In een nieuw rapport van Oxfam Novib, dat eveneens de titel 'Leuker kunnen we het niet maken. Wel eerlijker' draagt, doet de ontwikkelingsorganisatie een tot nu toe nog weinig belicht aspect van Belastingparadijs Nederland uit de doeken. Namelijk **de opvallend innige verwevenheid** tussen de belastingafdelingen van kantoren als Ernst & Young, KPMG en Deloitte en de universitaire wereld. Nogal wat belastingadviseurs van die bedrijven blijken tegelijkertijd hoogleraar aan een universiteit te zijn. Uit het rapport: "Dit is relevant, omdat universiteiten en hun fiscale vakgroepen een belangrijke bijdrage leveren aan het Nederlandse beleid. Zij doen (beleidsrelevant) onderzoek, stimuleren het publieke debat en leiden toekomstige medewerkers op van bijvoorbeeld de Nederlandse belastingdienst." Eveneens uit het rapport van Oxfam Novib: "De Europese Commissie liet onderzoeken in hoeveel lidstaten 'agressieve belastingplanning' (lees: belastingontwijking) mogelijk maken. Wat blijkt: binnen Europa is Nederland hierin de onbetwiste kampioen." (oxfamnovib.nl)
- Op initiatief van SP-Kamerlid Arnold Merkies heeft de Tweede Kamer inmiddels de weg vrijgemaakt voor de inzet van een nieuw instrument: de parlementaire ondervraging (zie ook Tribune mei 2016: De parallelwereld). Door dit instrument – dat het midden houdt tussen een parlementaire enquête en een hoorzitting – kunnen bijvoorbeeld belastingontwijkende multinationals **onder ede gehoord** worden en niet meer weigeren om op te komen dagen zoals dat bij eerdere hoorzittingen wél gebeurde. Merkies: 'De zaak is op gang gekomen en momenteel zitten we nog in de verkennende fase van de parlementaire ondervraging. Als we die afgesloten hebben en ook het Openbaar Ministerie en de FIOD diverse onderzoeken hebben afgerond, kunnen we naar verwachting na de zomer overgaan tot de ondervragingen.' Naar aanleiding daarvan moet een totaalbeeld van de precieze aard en de daadwerkelijke impact van de talloze internationale fiscale constructies ontstaan, zodat voor de bestrijding daarvan doeltreffend beleid uitgezet kan worden.
- Over 'precieze aard' gesproken: de constructies die na de Panama-affaire aan het licht komen zijn soms even ingenieus als moreel

bedenklijk. Wat te denken bijvoorbeeld van de zogenaamde 'cum ex'-transacties? Hierbij worden aandelen rondom de datum waarop de dividenden worden uitgekeerd **vliegensvlug heen en weer geschoven** tussen diverse spelers, zodat de betaalde belasting (om precies te zijn: de dividendbelasting uit winstuitkering) twee of meerdere malen teruggevraagd kon worden. Met andere woorden: belasting terugkrijgen die je helemaal niet betaald hebt. De 'cum ex'-deals werden onthuld in Duitsland en volgens de berichtgeving heeft de fiscus van dat land ook ABN Amro in het vizier als belangrijke speler in dit geschuif. Naar verluidt zouden de deals de Duitse belastingbetaler zo'n tien miljard euro gekost hebben.

- Op verdenking van belastingfraude deed de Franse politie eind vorige maand een inval bij Google in Parijs. Om dezelfde reden hebben ook de autoriteiten van Italië en Groot-Brittannië Google op de korrel. Italië wil 225 miljoen dollar terug van het bedrijf; de Britten troffen een regeling voor terugbetaling van circa 185 miljoen dollar. In heel Europa geldt Norbert Walter-Borjans, minister van Financiën van de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen, inmiddels als boegbeeld van de strijd tegen belastingontduiking en -ontwijking. Om bijvoorbeeld bezitters van zwart geld en 'cum ex'-schuivers op te sporen koopt hij onder meer in Zwitserland regelmatig cd's met bankgegevens op. Juridisch een zeer omstreden methode, maar het leverde zijn deelstaat naar verluidt al zo'n twee miljard euro op. De kosten voor de cd's: 18 miljoen euro. Walter-Borjans noemde onlangs het werk van **belasting-speurder 'sexy'**. Dat zou de Nederlandse minister van Financiën Jeroen Dijsselbloem toch ook moeten inspireren...

> ROTTERDAMS WOONREFERENDUM DENDERT DOOR

foto: Liesbeth Hoogenboom©

De strijd in Rotterdam tegen de afbraak van 20.000 betaalbare woningen – nota bene in een stad met veel te weinig goedkope woningen – gaat onvermoeibaar door. Half mei zei de gemeenteraad 'ja' tegen het eerste verzoek om een woonreferendum. Er moeten in een paar weken 10.000 handtekeningen verzameld worden; dan

komt het referendum er definitief. Na drie dagen en een actie in Rotterdam-Zuid, samen met onder anderen SP-leider Emile Roemer en SP-Tweede Kamerlid Farshad Bashir, stond de teller al op 5500!

www.sp.nl/Z4W

> EU PLEIT VOOR VASTE BANEN?

De Europese Commissie heeft in mei weer zogeheten 'landaanbevelingen' gepubliceerd. SP-Europarlementslid Dennis de Jong: 'Als SP zijn we tegen dit soort bemoeizucht, maar het blijft interessant leesvoer. Zeker nu de Commissie in één van de drie aanbevelingen letterlijk zegt dat de sterke stijging van het aantal zzp'ers moet worden aangepakt.'

'Doorgeslagen flexibilisering'

De Europese Commissie pleitte jarenlang voor flexwerk, maar laat volgens De Jong plotseling een heel nieuw geluid horen. 'Een geluid dat een stuk dichterbij ligt bij wat we als SP ook voorstellen: de flexibilisering is doorgeslagen en dat komt doordat zzp'ers fiscale voordelen krijgen die juist bedoeld waren voor kleine bedrijven mét personeel. Ook zijn zij goedkoper omdat ze vaak afzien van wezenlijke sociale verzekeringen. De Commissie pleit er nu voor die fiscale verstoringen te beperken en de toegang van zzp'ers tot betaalbare sociale bescherming te bevorderen.'

Goed werk

De vakbeweging claimt dat de bonden hiervoor gezorgd hebben, in gesprekken met de Commissie. De Jong: 'Dat is goed werk. Maar het blijft wel een gotspe dat zelfs dit soort zaken niet door de sociale partners en de nationale overheden zelf geregeld kunnen worden, maar dat dit via Brussel moet lopen.'

foto: Suzanne van de Kerck

> SP GROOTSTE PARTIJ VAN LANDSMEER

Binnen een aantal jaar is de SP van politieke buitenstaander uitgegroeid tot grootste partij van Landsmeer. Met een groei van 26 naar 85 leden streeft de SP alle andere partijen voorbij. Ami Gest, SP-afdelingsvoorzitter in Landsmeer: 'Een politieke revolutie in de polder. Dat belooft wat voor de gemeenteraadsverkiezingen.' Om het te vieren was er feest tijdens de bestuursverkiezing. Een tekening van de

Landsmeerse politiek tekenaar Arend van Dam werd onthuld. Ook trad zangeres Kira Dekker op, onder meer bekend van het tv-programma De Beste Singer-Songwriter van Nederland. Zij zong onder andere haar lied Helping Hand, dat gaat over het bieden van een tweede kans aan mensen die gedwongen zijn van huis en haard te vluchten.

illustratie: Arend van Dam©

> DAVID EN DANIËL BLIJVEN HIER

Zowel lokaal als landelijk zet de SP zich al sinds vorig jaar in om de dreigende uitzetting te voorkomen van de twee in Nederland geboren jongens David (11) en Daniël (10) uit Baarn. Een dubbeldekkerbus vol sympathisanten trok 26 mei vanuit Baarn naar Den Haag om 12.352 handtekeningen onder de petitie 'David en Daniël blijven hier' aan te bieden.

Daniël en David.

'De dupe van fout overheidsbeleid'

Onder anderen SP-Tweede Kamerleden Sharon Gesthuizen, Emile Roemer en Eric Smaling stonden klaar om de groep te ontvangen, David en Daniël te steunen, de handtekeningen in ontvangst te nemen en een beroep te doen op staatssecretaris Dijkhoff. Roemer: 'Deze broertjes zijn in Nederland geboren en wonen nu in Baarn. Daar zitten ze op school, David gaat elke

zaterdag naar de padvinderij en Daniël is een fanatieke voetballer bij de plaatselijke voetbalclub. Deze kinderen mogen niet de dupe worden van fout overheidsbeleid. De staatssecretaris moet ze een vergunning verlenen.'

sp.nl/Z4m

> GARANDEER BESCHIKBAARHEID SPOEDEISENDE HULP

De Amsterdamse SP wil dat het stadsbestuur in actie komt om de spoedeisende hulp in de hoofdstad te garanderen. SP-raadslid Nelly Duijndam: 'De spoedeisende hulp is enorm belangrijk als het gaat om ernstige ongevallen en acute medische klachten. Zulke zorg moet altijd beschikbaar zijn.' Uit cijfers van de Amsterdamse ambulancemeldkamer blijkt dat dat nu niet het geval is.

'Allemaal tegelijkertijd gesloten'

Een opnamestop is een allerlaatste maatregel voor het geval het op een spoedeisende hulp te druk is om nog meer nieuwe patiënten te kunnen helpen. Duijndam: 'Het NRC meldde dat ziekenhuizen in Noord-Holland en Flevoland het

afgelopen jaar 2300 keer een twee uur durende opnamestop hebben gehad. Drie jaar geleden gebeurde dat nog 430 keer. Het is zelfs voorgekomen dat alle spoedeisende-hulpafdelingen in Amsterdam tegelijkertijd gesloten waren.'

'Mensenlevens in gevaar'

Duijndam: 'Dat is echt heel onwenselijk. Dat betekent namelijk dat spoedgevallen naar ziekenhuizen buiten de stad moeten. Juist bij spoedgevallen kan elke minuut tellen. Ik wil dat het stadsbestuur in gesprek gaat met de ziekenhuizen over de problemen. Het Rijk gaat hierover, maar als mensenlevens in het geding zijn mag ook de gemeente zich hiertegenaan bemoeien.'

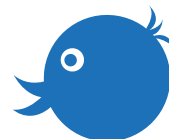
> WETHOUDERSWISSEL EINDHOVEN

Jakob Wedemeijer, afdelingsvoorzitter voor de SP in Heerhugowaard en werkzaam als advocaat, is de opvolger van Eindhoven's SP-wethouder Bianca van Kaathoven. Caro Goudriaan, afdelingsvoorzitter in Eindhoven: 'Bianca wilde de problemen van de afgelopen jaren rondom sport oplossen. Zij stapte uiteindelijk op omdat zij onvoldoende draagvlak voelde en daardoor niet verder kwam op het stekelige dossier rond de gedeeltelijke sluiting van zwembad De Tongelreep. De sollicitatiecommissie van de SP verwacht dat Jakob snel zijn draai zal vinden in onze stad en in

twee jaar tijd kan afmaken waar Bianca aan begonnen was.'

DAT JE 'T WEEET

Ron Meyer, @MeyerRon

18 mei 2016

Belachelijk! Actie moeten voeren om je werk goed te kunnen doen. Op steenrijk #Schiphol. ALLE STEUN, #beveiligers!

goo.gl/X5RX9z

Dennis de Jong, @DdJong

30 mei 2016

Volgens @EUombudsman bedreven @TimmermansEU en @JunckerEU vriendjespolitiek; formele beschuldiging van 'wanbestuur'

goo.gl/4Ug4qX

Stijn Dekker, @St_Dekker

31 mei 2016

En toen gingen je medische gegevens (in stilte) de grote data-molen in:

goo.gl/XlDqEg

Kamer niet ingelicht over breder delen zorgdata
Sinds 7 jaren krijgen medische data van Nederlandse ziekenhuizen te worden
geanalyseerd en geanalyseerd. Minister Balth Salsom's Oligoconcordie Health Inc.,
www.olygo.com

> SP ZWOLLE WIL HURTEAM

Zwolse studenten betalen te veel huur voor hun kamer, zo blijkt uit onderzoek van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb). De Zwolse SP wil studenten daarom ondersteunen om de te hoge huren tegen te gaan, met een Zwols huurteam. SP-raadslid Brammert Geerling: 'Een huurteam blijkt in andere steden een goed middel om de vele misstanden bij kamerverhuur aan te pakken. Ook Zwolle zou studenten actiever moeten ondersteunen hun recht te halen om zo illegale praktijken van pandjesbazen tegen te gaan.'

30 mei - de geschorste president Dilma Rousseff bij de presentatie van een boek over de coup van 2016, geschreven door professoren van de universiteit van Brasilia.

LATEN WE BIJ DE RECENTSTE ontwikkelingen beginnen: kort na zijn aantreden half mei benoemde de kersverse president Michel Temer een ploeg bewindslieden die hij het herstel uit de politieke chaos toevertrouwde. Binnen een etmaal bleek dat de leider van de nieuwe regeringscoalitie in het Congres niet alleen verdacht werd van corruptie, maar ook van poging tot moord op een politieke tegenstander. Korte tijd later onthulde de krant Folha de Sao Paulo een bandopname waarin de zojuist gekozen minister Romero Juca te horen was. Hij sprak over de afzetting van Dilma als 'truc' om via een nieuwe regering het onderzoek naar de corruptiepraktijken van hemzelf en zijn politieke bondgenoten een halt toe te roepen. Volgt u het nog? Beide voorbeelden zijn geen incidenten, maar exemplarisch voor de moraal in de landelijke politiek.

Oversimplificatie

Over de staat van de landelijke politiek straks meer. Eerst terug naar de afzetting van de president en de massale protesten die daaraan vooraf gingen. 'Het volk komt in opstand tegen corruptie' kopten veel westerse media. De gerenommeerde Amerikaanse journalist Glenn Greenwald was een van de eersten die waarschuwde tegen deze 'enorme oversimplificatie'. Zijn oproep was terecht. Want wie de protestmarsen van dichtbij bekeek, moest constateren dat niet 'het volk' de straat op ging, maar hoogstens een heel specifiek deel van de bevolking. De inwoners van de favela's kwam je nauwelijks tegen bij de demonstraties. De demonstranten waren voornamelijk mensen uit de (hogere) middenklasse.

Gestrekt been

Een ander punt dat vaak onderbelicht bleef in de berichtgeving, was de rol van de media. Onder aanvoering van de grootste Braziliaanse tv-zender Rede Globo hebben de massamedia met gestrekt been de aanval op Dilma ingezet. Globo bedrijft geen onafhan-

BRAZILIË

WAAROM MOEST DILMA ROUSSEFF VERTREKKEN?

Op 11 mei stemde een meerderheid van de Braziliaanse Senaat voor de afzetting van president Dilma Rousseff. De aantijging: sjoemelen met de begrotingscijfers. Een nieuwe regering is inmiddels enkele weken operationeel. In de Nederlandse media wordt veelal het verhaal verteld van een succesvolle volksofstand tegen de corrupte Arbeiderspartij. Klopt dat wel?

PT realiseerde - weliswaar met vuile handen - veel sociale verbeteringen

kelijke journalistiek, maar is een activistische nieuwszender. De facto zijn deze media altijd onderdeel gebleven van de traditionele politieke elite. Met een langdurige campagne werd de protestbeweging gevoed en versterkt.

Politiek toegankelijker

Ziehier het schouwspel dat zich het afgelopen jaar voltrok: een deel van de traditionele middenklasse, de massamedia én de traditionele politieke elite vonden elkaar in één gemeenschappelijke vijand: Dilma en haar Arbeiderspartij, de PT. Het is immers de PT geweest die ervoor gezorgd heeft dat de politiek toegankelijk werd voor mensen uit bevolkingsgroepen die vroeger uitsluitend het – doorgaans makke – stemvee vormden. Plots kon een inwoner van de favela's uit Rio de Janeiro Congreslid worden. Privileges die voorbehouden waren aan een kleine groep kwamen beschikbaar voor veel meer mensen. Was niet de PT er de oorzaak van dat, zoals ik eens vernam van een meneer uit Sao Paulo 'Al die armen nu ook plotseling een auto willen hebben, waardoor wij niet eens meer normaal de weg op kunnen'? De PT was nu al drie opeenvolgende regeringsperioden aan de macht en de traditionele tegenstanders, al jaren onmachtig om de PT via de stembus te verslaan, voelden: de tijd was rijp om Dilma en haar partij eindelijk beentje te lichten.

Afrekening

Het feit dat veel progressieve Brazilianen spreken van een 'coup' is daarmee grotendeels terecht. Het proces is niet ingegeven door de strijd tegen corruptie, maar door het afrekenen met een politieke vijand, stellen zij. Inhoudelijk rammelde het proces ook aan alle kanten. De aantijging op basis waarvan Dilma zou moeten aftreden, sjouwen met de begrotingscijfers, werd door onafhankelijke deskundigen breed als 'veel te licht' gezien voor een afzettingsprocedure.

Interne schoonmaak

Nu naar de president zelf en haar PT: is alle kritiek het gevolg van een rechtse lastercampagne? Helaas, was dat maar waar. In 2005 werd de PT, die tot dan toe als een 'schone partij' bekendstond, voor het eerst in verband gebracht met een groot omkoop-schandaal. Binnen de partij ontplofte een bom. Talloze actieve leden waren geschokt. Diverse prominenten riepen op tot totale interne schoonmaak en openheid. Die openheid kwam er nauwelijks en gedurende het afgelopen decennium kwamen meerdere corruptiezaken aan het licht waar de PT bij betrokken was.

Cliëntelisme en zelfverrijking

Zonder corruptie in enige zin goed te praten, ligt de verklaring voor het feit dat de schone PT de verkeerde keuzes maakte hoogstwaarschijnlijk in het volgende: Lula werd in 2003 gekozen tot president van Brazilië, nadat het hem bij drie eerdere verkiezingen net niet was gelukt. De PT had weliswaar de president, maar moest vanuit een minderheidspositie opereren in een vijandig congres dat voornamelijk bevolkt werd door politici van het traditionele slag. Deze politici bedrijven de politiek met een mix van cliëntelisme en zelfverrijking. Politieke partijen zijn opportunistische carrièremachines en politici hoppen naar believen van partij naar partij. En: congresleden zijn gewend dat hun politieke steun 'gekocht' wordt.

Het spel meespelen

De PT voelde zich waarschijnlijk voor de keus gesteld: 'schoon blijven en nooit iets voor elkaar krijgen' of 'het spel meespelen zodat plannen kunnen worden uitgevoerd'. De regering besloot tot dat laatste, sloot coalities met 'de vijand' en slaagde er mede daardoor in om – weliswaar met vuile handen – veel sociale en economische verbeteringen te realiseren voor miljoenen arme Brazilianen. Kort na het aftreden van Dilma meldde de PT zelf: 'De PT is besmet

geraakt door de financiering van campagnes door bedrijven volgens dezelfde systematiek die door de traditionele klassen wordt gebruikt om regeringen te controleren. Uiteindelijk zijn we betrokken geraakt in praktijken van de traditionele partijen.'

Onvrede over de economie

Lula verliet na twee regeringstermijnen de politiek als de populairste president uit de geschiedenis. Zijn opvolger Dilma ontbeerde niet alleen Lula's charisma, ze werd vooral geconfronteerd met een economie die in een vrije val kwam. Dilma's populariteit daalde snel. De onvrede over de economische tegenslag is een grote aanjager geweest voor het proces dat uiteindelijk tot Dilma's afzetting heeft geleid.

Hoe moet het nu verder? Veel Brazilianen maken zich grote zorgen. De coup staat voor hun voor een afbraak van democratische verworvenheden. In een land waar die democratie nog maar kort geleden is hersteld, zorgt dat voor angst. De PT is altijd de partij geweest die pleit voor grondige politieke hervormingen. Die politieke hervormingen zijn extreem noodzakelijk om uit de staat van totale ontreding te komen waarin de landspolitiek verkeert.

De toekomst

En de PT... die partij is zwaargewond, maar zeker niet overleden. Los van de grote problemen aan de top, kent de partij een basis van 1,6 miljoen(!) leden. Uit die leden komen volksvertegenwoordigers die vroeger nooit een kans kregen. Ik herinner me de kennismaking met Fernanda Silva, de burgemeester van het provinciestadje Uruçuca in Bahia. Emile Roemer, Hans van Heijningen en ondergetekende ontmoetten haar tijdens ons bezoek aan Brazilië in 2013. Fernanda was een jonge vrouw van in de dertig. 'Wat de PT voor mij betekent?', antwoordde zij op een vraag van ons. 'Vroeger hadden twee rijke families in mijn stad alle macht. De burgemeester was altijd een man, en altijd afkomstig uit die families. Ik ben jong, ik ben een vrouw en mijn ouders waren arm. Zonder de PT zou het volstrekt ondenkbaar zijn dat ik ooit burgemeester had kunnen worden.' Fernanda is met duizenden gelijkgestemde volksvertegenwoordigers ook de PT. Zij is de toekomst van Brazilië. ●

tekst Peter Runhaar
foto REUTERS/Ueslei Marcelino ©

‘ER STERVEN WEL DEGELIJK MENSEN VAN ARMOEDE’

Straatadvocaat René Slotboom (49) is zelf van de straat. ‘Ik ben geen jurist, maar een ervaringsdeskundige.’ Hij merkt het in de dagelijkse praktijk: de armoede in Nederland is toegenomen. ‘De economische crisis werkt nog steeds door, het aantal echtscheidingen neemt toe en als je dan met een pittige hypotheek worstelt, zit je van de ene op de andere dag in de shit.’

HIJ SPREEKT DE TAAL van de daklozen, kan zich als geen ander inleven in hun situatie en zet zich al vijftien jaar als straatadvocaat in voor mensen aan de onderkant van de samenleving in Amersfoort.

René Slotboom komt van ver. Hij groeide op in de Achterhoek. Er was aanvankelijk geen vuiltje aan de lucht, totdat hij op een kwade dag te horen kreeg dat hij huidkanker had. ‘Ik werkte toen in een slachterij. Mijn wereld stortte in. In plaats van hulp te zoeken, greep ik naar de fles. Binnen drie maanden was ik alles kwijt. Ik durfde er, uit schaamte, niemand mee lastig te vallen en vertrok zonder enig plan naar Utrecht. Ik wist niet wat ik kon verwachten, ik deed maar wat.’

Hij dook onder in het legertje daklozen in het overdekte winkelcentrum Hoog Catharijne. Dat werd twee dagen na zijn aankomst schoongeveegd. Slotboom nam in een impuls de nachttrein naar Schiphol, waar hij tweeënhalf jaar zou verblijven. Zijn ziekte kreeg hij onder de knie en de drank liet hij uiteindelijk staan. De eerste van in totaal drie branden op Schiphol schudde de actievoerder in hem wakker.

‘Wij moesten oprotten. Ik ging samen met een paar andere zwervers de belangen van de daklozen behartigen. Om te beginnen schreef ik, vanuit een internetcafé, talloze instanties, overheden en politici aan om aandacht te vragen voor onze positie. De autoriteiten wilden de boel verdoezelen en

dat pikte ik niet. De enige die reageerde, was Agnes Kant. Ik heb later zelfs met haar...’ Juist als René Slotboom wil vertellen wat hij met de SP-politica heeft beleefd, ziet hij zich genoodzaakt het gesprek te onderbreken voor een spoedklus. Er moeten pakketten met kleding en andere spullen voor Roemenië naar een distributiedepot worden gebracht. ‘Sorry, wil jij beneden even wachten? Er wordt zo verse koffie gezet.’ En weg is hij.

Vervolgens stroomt de ruimte vol. De mannen van het Klussenbureau hebben hun dienst erop zitten en komen hun beloning ophalen. Als ze een formulier hebben getekend, krijgen ze zes euro cash uit handen van coördinator Albert van der Lest. Ze nemen een bakkie en een eierkoek en gaan weer de straat op. Vrijwilliger Peter, een forse man met veel bling-bling en altijd een honkbalpet op zijn ronde hoofd, houdt een oogje in het zeil en vertelt intussen zijn levensverhaal. Zwaar ongeluk, blijvend hersenletsel, diabetes. Peter ‘zwerft’ op zijn scootmobiel door de stad en staat de dak- en thuislozen met raad en daad bij. Zelf heeft hij wel een dak boven het hoofd. Het verschil tussen een dak- en een thuisloze? Peter: ‘Een dakloze heeft geen woonruimte, een thuisloze kan wel ergens slapen, maar is nergens thuis.’

Dan komt René Slotboom – hij woont trouwens boven ‘de zaak’ – weer terug.

› Je wilde iets vertellen over Agnes Kant...

‘Ik heb met Agnes geslapen. Op straat, voor het gebouw van de Tweede Kamer. Zij lag naast me. ’s Morgens kreeg ze een ontbijtje van mij. Het ging om een actie van het Comité Onderdak. Nadien hebben wij elkaar vaker ontmoet. Ik kon het goed met haar vinden, we zaten op één lijn en op Agnes kon je rekenen.’

Een andere SP'er, het toenmalige raadslid Gidia Kap, haalde hem naar Amersfoort, waar serieus werd nagedacht over de aanstelling van een straatadvocaat. René Slotboom ging meteen aan de slag, al moest hij eerst nog even een maandje brommen in de Koepelgevangenis in Arnhem. ‘Ik was een zware crimineel: ik had in het wild geplast, zonder te betalen met de trein gereisd en een ambtenaar in functie beledigd.’ Voordat hij zijn intrek kon nemen in het pandje

aan de Muurhuizen sliep hij op wisselende adressen.

› **Waarom viel de keuze op jou?**

‘Ik ken de problematiek natuurlijk van binnenuit, ben recht-door-zee en zeg wat ik denk en vind. Als mij iets niet bevalt, geef ik mijn mening en het maakt mij niet uit wie er voor me staat. Zo beweerde staatssecretaris Jetta Klijnsma dat in Nederland niemand van armoede hoeft te sterven. Ik heb haar uit de droom geholpen, want dat gebeurt wel degelijk. Ik ga een pittige discussie nooit uit de weg, maar bij alles dat ik doe, staat het belang van onze cliënten voorop. Realiseert die Klijnsma zich wel wat voor druk het eigen risico op veel gezinnen legt? Als je van een paar tientjes per week moet rondkomen, durf en kun je niet naar de dokter of tandarts. Ik zou zeggen: laat dat Nationaal ZorgFonds van de SP er maar snel komen.’

René Slotboom bouwde de voorbije vijftien jaar een indrukwekkend netwerk op, werkt samen met maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven, de horeca en geloofsgemeenschappen. Dankzij die contacten kan hij veel, heel veel, snel regelen. Eten, meubeltjes; als de nood hoog is, moet je bij hem zijn. De Amersfoortse straatadvocaat zou je, zonder ironische lading, een regelneef pur sang kunnen noemen. Iemand die altijd in oplossingen denkt, ook en vooral als die praktisch van aard zijn. ‘Met een grote mond en de nodige creativiteit kom je een heel eind.’

Dat weten ze sinds een aantal jaren ook in een Roemeense regio, waar hij sinds 2005 met grote regelmaat verblijft om hulpgoederen af te leveren, waaronder enkele grote partijen computers. In Roemenië woont zijn vriendin Camelia, een advocate. Ze hebben er samen een huisje en ooit zal het ervan

komen, dan zal hij zich er definitief vestigen. ‘Dat gaat zeker gebeuren, ik wacht op een baan die bij mij past. Ik voel me op mijn plaats in dat land. Roemenië, dat is echt heel arm en toch houden ze er het hoofd boven water. Hokjes en regeltjes kennen ze er niet, dat maakt je slagvaardig.’

› **Hoe moet dat dan in Amersfoort als jij weg bent?**

‘Vind nog maar eens zo’n gek, bedoel je. Laat ik daar maar niet op vooruitlopen. Ik heb inmiddels wel geleerd tijd voor mezelf te nemen en niet alles zelf te willen regelen. Ik ben nog steeds zeven dagen per week straatadvocaat in Amersfoort en dat is hard nodig. De stad telt meer dak- en thuislozen dan toen ik begon, maar je ziet ze minder. Er zijn voorzieningen bijgekomen, meer woonruimte en extra opvang en ruim dertig organisaties bekommeren zich om het lot

‘Er is elke dag wel iets waar ik vrolijk van word’

van daklozen en verslaafden, maar de problemen zijn er bepaald niet minder om geworden. Naast de stereotiepe dakloze, de verslaafde in voortdurende geldnood, heb je de dak- en thuisloze anno 2016: de mannen en vrouwen die door echtscheiding en dure hypotheeken acuut in de hoek belanden waar de klappen vallen. Daar zijn ze helemaal niet op voorbereid, ze zitten met de handen in het haar en komen uiteindelijk bij ons terecht. Wat wij kunnen doen voor deze spookburgers en bankslapers, voor de vroegere DSB-klantjes? Luisteren en adviseren, de weg naar de schuldhulpverlening wijzen. Als ze tenminste hulp willen accepteren, want

› **Wat zegt het over Nederland dat er straatadvocaten, voedselbanken en broodpaters nodig zijn?**

‘Laten we wel wezen: de mensen hebben elkaar altijd geholpen, door de eeuwen heen. Nederland zou zich moeten beschouwen als een familie. Zorg eerst voor vrouw en kinderen, dan andere familieleden, burens en kennissen. Als iedereen dat doet, zijn we op de goede weg. Ik kan me vreselijk opwinden over hoe asielzoekers in een procedure of met een status aan hun lot worden overgelaten. Hoe zij het kind van de rekening worden, omdat alle voorrang aan de nieuwe vluchtelingen wordt verleend. Het doet er niet toe wie je bent of waar je vandaan komt,

vaak schamen zij zich. Er zijn in Amersfoort ook wijkteams die hulp zouden moeten bieden, maar die functioneren niet zoals het hoort. Als iemand daarnaartoe gaat omdat hij binnen een paar dagen zijn huis uit moet, krijgt hij te horen dat hij over een week terug moet komen. Bij ons heb je geen wachttijden. Dat vind ik ook zo mooi aan Gerrit Poels, de Tilburgse broodpater over wie jullie in de Tribune schreven. Die man komt meteen in actie en voelt zich niet gebonden aan procedures en voorschriften. Zulke mensen inspireren mij.’

iedereen in dit land moet worden geholpen.’ Straatadvocaat René Slotboom wordt elke dag geconfronteerd met mensen in nood. Met de zelfkant van de samenleving, met het leed van anderen. Toch zul je hem nooit chagrijnig of moedeloos zien. ‘Er is elke dag wel iets waar ik vrolijk van word. Dan ligt er een kaart van een tienermoeder in de brievenbus. Zij was dakloos en kreeg uiteindelijk een huisje dat met spulletjes die wij hadden ingezameld werd ingericht.’ ●

tekst Robin Bruinsma • foto's Nynke Vissia

STADSWANDELING MET DAKLOZE GIDS

Voor straatadvocaat René Slotboom van Motiva Straatadvocaten in Amersfoort is ieder mens gelijkwaardig en verdient iedereen een eerlijke kans. Vanuit zijn kantoor aan de middeleeuwse Muurhuizen, dat hij deelt met het Klussenbureau voor dak- en thuislozen, zoekt de straatadvocaat contact met zijn doelgroep, voor wie hij optreedt als vertrouwenspersoon.

Schulden, dreigende huisuitzetting, bemiddeling met instellingen, het signaleren van klachten en problemen en overleg daarover met de politiek en de overheid. René Slotboom wordt bij zijn werkzaamheden gesteund door vrijwilligers, stagiaires uit het mbo en hbo en mensen uit re-integratietrajecten. Met voorlichting, stadswandelingen met een dakloze als gids, maatschappelijke stages en lezingen probeert de straatadvocaat de beeldvorming over dak- en thuislozen positieve impulsen te geven. Zoals hij ook streeft naar meer zelfredzaamheid van zijn ‘cliënten’ en een structurele samenwerking met instanties en organisaties. Prioriteiten voor de straatadvocaat zijn onder meer een zorgplicht voor de gemeente, preventie, het wegwerken van wachtlijsten in de geestelijke gezondheidszorg en jeugdzorg, 24-uursopvang (met beperkte verblijfsduur) en resocialisatieprojecten.

Slotboom werkt nauw samen met het Klussenbureau, dat dak- en thuislozen (al dan niet met een hardnekkige verslaving) mag inzetten voor het verzamelen van zwerfvuil, het schoonhouden van tuinen en parkeerterreinen en soms het leeghalen van woningen na een sterfgeval. Zij werken in dagdelen van drie uur (met een maximum van tien per maand) en ontvangen daarvoor zes euro. Onder de klussers zitten ook veroordeelden die hun taakstraf niet binnen de bestaande reclassering kunnen vervullen. Met twee uur arbeid poetsen ze één dag cel weg.

Op zaterdag kunnen dak- en thuislozen een hapje eten bij Motiva. Dan koken leden van de evangelische gemeente Rafaël. Als het kan, deelt René Slotboom ook eten uit: ‘Als we iets op de kop hebben getikt, delen wij het onmiddellijk uit.’

‘MENSEN ZIJN TROTS OP HUN RACISTISCHE UITLATINGEN’

‘Turkje, Turkje, onderjurkje’, riepen jongens als de 5-jarige Sadet Karabulut rondfietste in haar geboorteplaats Dordrecht. Het was de eerste keer dat ze leerde dat ze anders was, vanwege haar Turks-Koerdische wortels.

‘Dat is naar’, zegt de integratiewoordvoerder van de SP nu. ‘Het doet wat met je, je leert in verschillen denken. En je moet extra je best doen in alles. Je moet even goed zijn als “zij”. Ik heb altijd een enorme bewijsdrang gehad. Maar een mondige vrouw die ook nog eens verandering eist, stuit juist op weerstand.’ Wat dat betreft kan Karabulut de hand schudden van Sylvana Simons, die racistisch werd bejegend nadat ze bekendmaakte de politiek in te gaan. Woorden als aap, jankneger en Zwarte Piet werden ongegeneerd over haar uitgestort.

› Is Nederland een racistisch land aan het worden?

‘Er is institutioneel racisme in Nederland. Je ziet dat mensen op de arbeidsmarkt worden gediscrimineerd vanwege hun achternaam of een donkere huidskleur. Je ziet dat etnisch profileren bij de politie voorkomt. Maar er is ook veel alledaags racisme, zoals we zien aan de reacties op Sylvana. Mensen doen openlijk racistische uitlatingen, zijn daar trots op en verdedigen het, dat is

ongekend. Ik vind het angstaanjagend en zorgwekkend.’

› Waar komt die explosie van onverdraagzaamheid vandaan?

‘Het is gevoed door de politiek, er is angst gecreëerd voor de ander. Bijvoorbeeld Geert Wilders, die “minder, minder Marokkanen” geraffineerd voorbereidde. Gecombineerd met onzekerheid over je inkomen en buurt, door het bezuinigingsbeleid van het kabinet, is er een giftig mengsel ontstaan.’

› Wat zeg je tegen Nederlanders die het leuk vinden om Sylvana uit te zwaaien?

‘Doe alsjeblieft even normaal. Die uit-zwaaidag op Facebook is gewoon xenofob, hatelijk en racistisch. Ja, je mag een mening hebben, maar we hebben ook een non-discriminatiebeginsel. Als we ons daar niet aanhouden komen we in een afschuwelijke samenleving terecht, dat leidt tot sociale rampen. Vandaag is het Sylvana, morgen ben jij het zelf die uitgezwaaid wordt.’

› Zie je dat moslims zich meer terugtrekken in hun eigen groep?

‘Hoeveel hoofddoeken zag je 15 jaar geleden op straat? Niet zoveel. Er is iets heel raars gebeurd. Mensen worden heel erg aangevalen op hun religie en gaan daar juist hun houvast zoeken. Als je steeds als “de ander” wordt behandeld, ga je je ook zo gedragen.’

› Sylvana gaat de politiek in om discriminatie te bestrijden. Laat de politiek dat nu te veel liggen?

‘Blijkbaar wel. Sommige partijen spreken zich niet eens uit over de racistische reacties op Sylvana. Ik heb premier Rutte en Halbe Zijlstra van de VVD niet gehoord, net als het CDA. Het is de houding van: ach, het valt allemaal wel mee.’

› Tegen anonieme zolderkamerterroristen met een laptop is toch weinig te doen?

‘Social media worden toch beheerd door Facebook en Twitter? De bagger die daar omhoog drijft moet ook strafrechtelijk aangepakt worden. Asscher zegt dat heel de tijd, maar we moeten wel zorgen dat er iets verandert.’

› Snappen we onze geschiedenis voldoende?

‘Nee, daar ligt de sleutel tot de oplossing. Als je niet leert over bijvoorbeeld het slavernij-verleden en dat niet met elkaar bespreekt, dan kunnen enge nationalistische maatschappij meetrekken. Met kennis voorkom je dat.’

› Vind je dat er iets moet veranderen aan Zwarte Piet?

‘Dat is evident. Er zijn mensen die er nooit over hebben nagedacht wat het met sommige kinderen doet. En vervolgens roepen Geert en de zijnen dat ze ons iets proberen af te pakken. We moeten het beter uitleggen.’

› Ben je bang dat jouw kinderen worden gediscrimineerd?

‘Mijn kinderen van 5 en 2 hebben er gelukkig nog geen last van gehad. En ik ben ook optimistisch. Ik zie mensen vluchtelingen helpen. Tegenover de racistische ervaringen die ik zelf heb gehad, staan minstens duizend positieve verhalen.’ ●

Dit interview verscheen op 31 mei 2016 in het Algemeen Dagblad en is met toestemming overgenomen. © Jan Hoedeman en Deborah Jongejan / Algemeen Dagblad

foto Peter de Vos ©

GEEN PILSJE MEER SAMEN

Hoe de duurzaamheidsagenda het platteland polariseert

DWALEN DOOR DE DRENTSE en Groningse Veenkoloniën is fijn. Dat weet ook SP-Tweede Kamerlid Eric Smaling, die daar vorige maand een lange fietstocht maakte. Eindeloze vergezichten, rustieke dorpen in lintbebouwing en rust, vooral veel rust. Maar onrust is er ook. Over de tientallen windmolens die in het gebied gepland staan. Windmolens van 200 meter hoog. En dat zien ze daar in het noorden niet bepaald zitten.

Eric Smaling: 'Het Rijk heeft zich ten doel gesteld 6000 megawatt wind op land te realiseren, maar dan wel mét draagvlak en participatie. Wat je nu ziet is dat projectontwikkelaars windmolenparken plannen en boeren profijt hebben van de turbines op hun land, maar de rest van de mensen die in het gebied wonen hebben niets te vertellen, laat staan dat ze mee profiteren. Men wordt niet gecompenseerd voor verlies van woningwaarde. Verder is de aantasting van dit oude energielandschap met zijn turfwinning buiten alle proporties.' Laagfrequent geluid en slagschaduw zijn andere bronnen van zorg. Verder merkt Smaling dat de sociale samenhang in het gebied onder druk is komen te staan. De boeren die de grond in eigendom hebben waar de molens komen te staan raken in conflict met de mensen in de dorpen. Gevolg: de sociale samenhang in de dorpen gaat naar de knoppen. 'Hier gaan we enorm spijt van krijgen. Er wordt razendsnel

geïnnoveerd op het gebied van duurzame energie. Straks staan die monsters er en blijven er alternatieven te komen die goedkoper zijn, minder overlast geven en waar mensen zelf ook nog eens in participeren', zegt Eric Smaling. Extra pijnlijk is dat iedereen meebetaalt aan zo'n windmolenpark, via een opslag 'duurzaam' op de energierekening.

On-Limburgs

De geschetste onrust in de Veenkoloniën speelt ook in het Noord-Limburgse Gennep. Overeenkomst met de Veenkoloniën is het open landschap, dat je in alle windrichtingen vele kilometers vrij uitzicht biedt. Het verschil: de molens van 180 tot 200 meter hoog moeten op grondgebied van buurgemeente Bergen komen; pal op de gemeentegrens met Gennep welteverstaan. Dit uiteraard tot woede van de Gennepers. Op 27 mei organiseerde de lokale SP een bijeenkomst over dit 'grensgeval'. Aan de ene kant werden door omwonenden en natuurorganisaties de aantasting van het landschap, gezondheidsrisico's en het niet of nauwelijks kunnen meeprofiteren in stelling gebracht. Aan de andere kant vroegen de initiatiefnemers, agrariërs die naar eigen zeggen waren 'benaderd door een projectontwikkelaar', begrip voor hun streven om de opbrengst van hun grond te vergroten. De controverse heeft in ieder geval tot iets on-Limburgs geleid: een van de initiatief-

nemers vertrouwde een SP-raadslid toe dat een buurtgenoot geen pilsje meer met 'm wilde drinken in het café...

Zo lijkt het huidige duurzaamheidsbeleid op een subsidiemachine die vooral mensen duurzaam tegen elkaar opzet. Volgens Eric Smaling zit de duurzame agenda van het kabinet dan ook 'op het verkeerde spoor'. 'Subsidie is nodig om van een fossiele naar een duurzame samenleving te komen, maar de burger betaalt alles en het bedrijfsleven niks, en het wordt ook nog eens aan verkeerde dingen besteed. Naast deze megaparken zijn dat mestvergistings (terwijl het streven moet zijn dat je geen mestoverschot hebt) en het bijstoken van biomassa in kolen centrales (maar je moet geen bossen kappen om die vervolgens in brand te steken). Er zijn tal van alternatieven om mét draagvlak onder de mensen de omslag te maken. Parken voor zonne-energie bijvoorbeeld. Die veroorzaken veel minder overlast en worden bovendien steeds efficiënter en dus goedkoper. Of een mix van zonne-energie, dorpsmolens zoals in Friesland, woningisolatie en schoner transport. Kortom: bed de projecten in in het gebied waar je ze plant en doe het niet ondanks, maar samen mét de bewoners.' Op initiatief van Smaling werkt de regering momenteel aan een kosten-batenanalyse van windturbines op land enerzijds en zonneparken anderzijds op de wat langere termijn. Daardoor zal volgens Smaling zichtbaar worden dat zonneparken een volwaardig alternatief worden voor windparken op land.

Eric Smaling en GroenLinks-wethouder Co Lambert uit Aa en Hunze geven een indruk van de hoogte van windmolens.

Nog even terug naar Gennep. Aan de noordkant van deze grensgemeente worden door Duitsland ook al mega-windmolens gepland. Precieze locatie: enkele tientallen meters van de landsgrens. ●

tekst Rob Janssen
foto Nynke Vissia

> NEDERLAND STOPT STEUN AAN 'PROJECT DES DOODS'

foto SOA Watch / flickr cc

Demonstratie in Washington voor gerechtigheid voor de vermoorde Berta Cáceres.

'Wees gerust, we houden het goed in de gaten', dat was jarenlang de houding van onze regering ten aanzien van het stuwdamproject Agua Zarca in Honduras. Het project werd tot voor kort financieel gesteund door de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO, die voor 51 procent staatsbezit is. Inheemse omwonenden die door de dam hun belangrijkste drinkwater- en irrigatievoorziening kwijtraken kwamen in verzet.

Multinationals

Al in 2012 en 2014 stelde SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk Kamervragen over mogelijke mensenrechtenschendingen bij de bouw van de waterkrachtcentrale. Die wordt gepresenteerd als een project voor grootschalige 'duurzame energieopwekking', nodig om 'de economie aan te zwengelen'. In de praktijk betekent dit dat voornamelijk de multinationals, die (onder meer) de mijnbouw goeddeels in handen hebben, erbij gebaat

zijn. De winning van lood, zilver, zink en goud vreet immers energie. Tel daarbij op de zware milieuvuiling en het zeer geringe aantal banen dat mijnbouw oplevert en het moge duidelijk zijn dat omwonenden er weinig profijt van hebben.

Staatsgreep

De links georiënteerde president Manuel Zelaya, die in 2006 aantrad, wist de mijnbouwsector enigszins aan banden te leggen. In 2009 werd hij door militairen van zijn bed gelicht en gedwongen het land te verlaten. Het was de eerste coup in Latijns-Amerika in twintig jaar, 'als vanouds' uitgevoerd door in de VS opgeleide militairen. Vervolgens ging het licht op groen voor milieuvuilende megaprojecten. Inmiddels is naar schatting bijna eenderde van het Hondurese grondgebied opengesteld voor mijnbouw.

Doodseskaders

Ook politiek georiënteerd geweld en

mensenrechtenschendingen zijn sinds de staatsgreep sterk toegenomen. Zeker honderd activisten zijn vermoord. De barricades opgaan vergt veel moed. Een belangrijke rol in de protesten tegen de Agua Zarca-dam speelt de inheemse mensenrechten- en milieuorganisatie COPINH. In 2013 schoot een militair een van de oprichters, Tomás García, dood tijdens een vreedzame demonstratie. Diverse investeerders trokken zich terug, maar de FMO niet.

Berta Cáceres

In maart dit jaar werd opnieuw een COPINH-leider vermoord: in het holst van de nacht schoten gewapende indringers Berta Cáceres dood in haar eigen huis. Zij was een internationaal bekende en gewaardeerde activiste, die Nederland meermaals verzocht heeft de steun aan de omstreden dam stop te zetten. Zelfs na haar dood gebeurde dit echter niet, ondanks een oproep daartoe van tientallen ngo's, een online petitie met 135.000 ondertekeningen en nieuwe Kamervragen van Van Dijk. Twee weken na de moord op Cáceres viel een derde dode: op weg naar huis na afloop van een demonstratie werd COPINH-activist Nelson García doodgeschoten. De FMO schortte alle activiteiten in Honduras op, in afwachting van nader onderzoek. Om uiteindelijk op 9 mei bekend te maken zich definitief uit het stuwdamproject terug te willen trekken, omdat een medewerker van het bouwbedrijf Desa, dat de Agua Zarca-dam aanlegt, is aangeklaagd voor de moord op Berta Cáceres.

> INSPIREREND IRAAKS BEZOEK

In de eerste week van juni brachten vijf leden van de Iraakse communistische partij een bezoek aan de SP. De contacten tussen beide partijen dateren al van vóór de inval in Irak. De Irakezen hebben te maken met de gevolgen van die oorlog; de oorlog met IS, het land ligt in puin, er is religieus fanatisme, corruptie en wanbestuur. De linkse activisten organiseren demonstraties voor democratie; in Bagdad groeit dat inmiddels uit tot een massabeweging. De partij vecht in het land voor erkenning en legaliteit; een niet ongevaarlijke strijd. Het bezoek aan het SP-partijkantoor en aan afdelingen als Heerlen en Nijmegen is volgens SP-partijsecretaris Hans van Heijningen bedoeld als 'inspiratie

Intisar Oleiwei Hasan, Zaid Abdul Kareem, Ahmed Abbas Oudah, Faisal Nasser (tolk en SP-lid), Hayder Zaki Lazim en Laith Ghalib Kadhim.

en stimulans; voor hen om te zien hoe het kan zijn als je in vrijheid kunt bouwen aan je beweging; voor ons om te zien dat er ook

onder zeer slechte omstandigheden mensen opstaan om sociale strijd te voeren.'

foto Wouter Groot Koerkamp©

Nationaal
ZorgFonds

foto's Suzanne van de Kerk (s) en Chris Eikelboom (c)

GOEDE ZORG, ZONDER ZORGVERZEKERAARS EN ZONDER EIGEN RISICO

Het Nationaal ZorgFonds staat in de steigers. Er is een manifest, er zijn bekende Nederlanders die het steunen, er is een mooi logo en er is een ludieke eerste actie geweest.

OP 25 MEI eisten enkele tientallen activisten in het kantoor van Achmea/Zilveren Kruis in Leiden een gesprek met een van de directeurs. Protestliedjes onder leiding van gitaar spelend SP-Kamerlid Jasper van Dijk en spreekkoren onder leiding van de bekende Eindhovense schoonmaker Kapi Lijfrock ('Wat willen we?' 'ZorgFonds!' 'Wanneer willen we dat?' 'Nu!') klonken door de hal van de zorgtoren.

Verhuisdoos voor top Achmea

Psycholoog Cobie Groenendijk, Young & United-activist Joshua Vasilda en fysiotherapeut Bob van Ravensberg legden aan Achmea-topman Norbert Hoogens (goed voor een tonnetje of vier aan zorggeld-euro's per jaar) uit waarom het tijd is om te verhuizen en overhandigden een verhuisdoos. Het personeel – dat overigens zeer positief tegenover het idee van een Nationaal ZorgFonds bleek te staan – kreeg een taart voor de schrik. De demonstranten waren immers door een zij-ingang naar binnen gesmokkeld. Een van de receptionisten was jarig en werd toegezongen; de taart kwam goed van pas. Op [facebook.com/nationaalzorgfonds](https://www.facebook.com/nationaalzorgfonds) is een filmpje te zien van de actie. Het filmpje is binnen een week al 125.000 keer bekeken en meer dan 6500 keer gedeeld.

Bestel het actiepakket

Steunt u het Nationaal ZorgFonds zonder eigen risico nog niet? Ga snel naar [nationaalzorgfonds.nl](https://www.nationaalzorgfonds.nl) en steun de actie. Bijvoorbeeld door een actiepakket te bestellen, met daarin onder andere een poster, stickers, handtekeningenlijsten en een button. ●

Er is een manifest geschreven met de titel 'Zorg voor en van iedereen', waarin wordt opgeroepen tot het invoeren van een Nationaal ZorgFonds. Hier te vinden: [nationaalzorgfonds.nl/manifest](https://www.nationaalzorgfonds.nl/manifest)

Dit manifest wordt onder anderen gesteund door: Pieter Tjassing, FNV Uitkeringsgerechtigden • Rogier Botting, fysiotherapeut • Sjaak Bral, cabaretier • Edo Brunner, acteur • Carrie, sociaal advocaat • Ewald Engelen, financieel geograaf Erik van Muiswinkel, cabaretier • Jim van Os, hoogleraar psychiatrie • Jan Slagter, directeur Omroep Max

Er is veel woede over het buitenspel zetten van het parlement.

BOZE FRANSOZEN

In Frankrijk staken ze weer. En niet zo zuinig ook deze keer. Blokkades, bezettingen en andersoortige demonstraties dreigen het land plat te leggen. Niks nieuws onder de zon, of is er meer aan de hand?

DIRECTE AANLEIDING voor de onrust, die al maanden duurt, is een nieuwe arbeidswet. Maar toen de Franse regering onlangs die wet erdoor drukte zonder het parlement daarover te laten stemmen – per decreet dus – sloeg de vlam helemaal in de pan. Want de regering maakte gebruik van een soort noodclausule in de Grondwet, artikel 49.3 om precies te zijn. De bedoeling van dat artikel is strikt genomen het waarborgen van de nationale stabiliteit in het algemeen, maar de inzet ervan wordt door velen beschouwd als een schoffering van de democratie. Zoals de nieuwe wet zelf ook als een schoffering wordt gezien. Die hakt er namelijk enorm in als het gaat om de arbeidsvoorwaarden van Franse werknemers. Er is onder meer sprake van versoepeling van het ontslagrecht en ook dreigen afspraken rondom betaling, overwerk en vrije dagen flink op de schop te gaan. Bedrijven zouden volgens de nieuwe arbeidswet de mogelijkheid krijgen om onderhandelingen over arbeidsvoorwaarden op eigen houtje te gaan voeren; buiten nationale, sectorale afspraken – cao's dus – om én los van de vakbonden. Hoezeer het openbare leven door de acties ook verstoord wordt, volgens peilingen steunt tweederde van de bevolking de acties.

SP-senator en vakbond-deskundige Tuur Elzinga vindt dat niet heel vreemd. 'Er is echt iets gaande in Frankrijk. Wat we nu zien is een groot sociaal protest dat je qua omvang zelden ziet in andere landen. Na de aanslagen in Parijs zagen we dat met name jongeren in de grote steden bijeenkomen om met elkaar te praten. Nu mengen ze zich ook met de vakbonden die, ondanks hun relatief

lage organisatiegraad, honderdduizenden – soms wel een miljoen – mensen op de been weten te brengen. De solidariteit met elkaar is groot.' Met name de vakbond CGT laat zich gelden.

Doorgeslagen deregulering

Soms lijkt het erop dat in Nederland weinig begrip bestaat voor de actievoerende Fransen. Een smetje op de vakantie: even

weinig benzine vanwege de blokkade van olieraffinaderijen. Of de angst dat het EK Voetbal wel eens door de acties getroffen zou kunnen worden. De boze Fransoos als spelbreker dus. Ook dat kan Tuur Elzinga plaatsen. 'Nederland heeft natuurlijk vooropgelopen met de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Die werd hier al in de jaren negentig ingevoerd, min of meer zonder slag of stoot. In Frankrijk daarentegen kon die flexibilisering heel lang tegengehouden worden. Maar over de gevolgen daarvan in het buitenland is wel degelijk heel wat bekend geworden bij de Franse bevolking. Bijvoorbeeld over wat doorgeslagen flexibilisering voor je arbeidsvoorwaarden betekent. Terecht dus, dat de Fransen zich zorgen maken.'

En omdat de regering wist dat de vakbonden breed gesteund zouden worden door de bevolking én dat het parlement zich daardoor wel eens achter de oren kon gaan krabben, werd er voor doorvoering van de flexibilisering per decreet gekozen. Het stoort Elzinga dat de Fransen nu in tal van media worden neergezet als spelbrekers en ouderwets. 'Weliswaar klopt het dat de Franse economie wat rigide is vergeleken bij die in andere West-Europese landen en wat minder snel reageert op veranderingen. Maar anderzijds is het land ook minder hard door de crisis geraakt. Nu de groei in andere

Tweederde van de bevolking steunt de acties

landen even weer wat sterker is, doet men alsof Frankrijk de zieke man van Europa is. Enkel en alleen omdat de bevolking zich verzet tegen de doorgeslagen deregulering. Bizar dat de Franse regering nu denkt dat die deregulering de economie ineens vooruit helpt.' ●

tekst Rob Janssen

foto Jerome Sessini/HollandseHoogte©

> ROOFBOUW KINDEROPVANG

De kwaliteit van de kinderopvang staat onder druk. Dat concludeert SP-Tweede Kamerlid Tjitske Siderius uit de resultaten van een grootschalig onderzoek onder meer dan 2500 pedagogisch medewerkers en anderen die in de kinderopvang werken.

Te grote groepen

Bijna de helft van de medewerkers (45 procent) zegt de afgelopen jaren minder plezier in het werk te hebben. Dit komt door de toegenomen werkdruk, zegt 61 procent. Tegelijkertijd stelt 44 procent van de ondervraagde medewerkers dat ze de groepen te groot vinden om de kinderen de aandacht te kunnen geven die zij verdienen.

Spoor van ontslagen en faillissementen

De medewerkers hekelen vooral het jobbeleid dat gevoerd wordt door het

kabinet-Rutte II. Door forse bezuinigingen en vervolgens kleine investeringen is de toekomst van kinderopvangorganisaties onzeker. Siderius: 'Het beleid van de afgelopen periode heeft dan ook een spoor van ontslagen en faillissementen nagelaten. Bovendien hebben ouders de kinderopvang de rug toegekeerd, vanwege de hoge kosten of omdat zij werkloos zijn geworden.'

Kind weer centraal

'Als we roofofbouw blijven plegen op deze beroepsgroep zal de kwaliteit van de kinderopvang steeds verder uitgehold worden. Tijd dus voor een andere koers, want dit gaat ten koste van de ontwikkeling van de kinderen.' Wat Siderius betreft wordt de marktwerking in de kinderopvang zo snel mogelijk gestopt. 'Deze ontwikkeling heeft weinig goeds gebracht: de

foto Nynke Vissia

kosten zijn enorm gestegen en de kwaliteit is niet beter geworden. Laten we de kinderopvang weer van ons allemaal maken.' Daarnaast zou er een recht op kinderopvang moeten komen. Siderius: 'Zo zorg je ervoor dat er goede en betaalbare kinderopvang komt, waar het kind weer centraal staat.'

> 'NEEM MEER MAATREGELEN TEGEN ILLEGALE ISRAËLISCHE NEDERZETTINGEN'

SP-Tweede Kamerlid Harry van Bommel heeft er bij de minister van Buitenlandse Zaken op aangedrongen dat er meer maatregelen worden genomen tegen de illegale Israëlische nederzettingen in bezet Palestijns gebied.

Verdergaande stappen nodig

Van Bommel: 'Het is een goede zaak dat producten uit nederzettingen in Nederlandse supermarkten niet langer verkocht kunnen worden met misleidende etiketten als zouden die producten uit Israël komen.'

Maar zolang Israël doorgaat met het uitbreiden van de nederzettingen en de bezetting van Palestijns gebied in stand houdt, zijn verdergaande stappen nodig. Daarom pleit ik ervoor dat er een einde wordt gemaakt aan investeringen van pensioenfondsen, zoals ABP, in Israëlische banken die nieuwe hypotheeklen verschaffen aan kolonisten waardoor nederzettingen verder worden uitgebreid.'

Grootste bedreiging voor vrede

Volgens een conservatieve schatting is

sinds het aantreden van premier Netanyahu in 2009 de bouw van meer dan 30.000 nieuwe huizen in nederzettingen goedgekeurd. De Nederlandse regering heeft aangegeven dat uitbreiding van de nederzettingen de grootste bedreiging is voor een tweestatenoplossing. Van Bommel: 'Als de minister vindt dat uitbreiding van de nederzettingen de grootste bedreiging voor vrede is, moet daar ook naar gehandeld worden. Na bijna vijftig jaar bezetting is het ook de hoogste tijd om eindelijk eens actie te ondernemen.'

> STREEP DOOR MINDER HUISHOUDELIJK HULP

Na maanden van acties was er afgelopen maand zowel goed als slecht nieuws voor alle tienduizenden thuiszorgcliënten en –medewerkers van Nederland.

370 miljoen niet besteed

SP-Tweede Kamerlid Renske Leijten: 'Toen de snoeiharde bezuinigingen van aanvankelijk 75 procent op de huishoudelijke zorg werden ingevoerd, waarschuwden wij staatssecretaris Van Rijn. We waarschuwden hem voor loondump, vereenzaming en vershraling, gemeenten die geld aan andere dingen zouden uitgeven dan aan zorg. Van Rijn presteerde het om dit allemaal af te doen als bangmakerij. En nu, 70.000 ontslagen verder, blijken gemeenten 370 miljoen euro zorggeld niet aan zorg

besteed te hebben. Mensen moeten naar de rechter om zorg af te dwingen. De zogenaamde bangmakerij is waarheid geworden.'

Kortingen teruggedraaid

Met die 370 miljoen hadden veel schrijnende situaties bij cliënten en ontslagen van medewerkers voorkomen kunnen worden. Maar afgelopen maand heeft de hoogste rechter bepaald dat mensen die al voor 2015 zorg kregen, die in principe houden. Bovendien mogen mensen niet meer om financiële redenen gekort worden op hun thuiszorg. In Amsterdam krijgen cliënten daarom voorlopig weer dezelfde hoeveelheid hulp in de huishouding als voor 1 januari.

Stop gemeentelijke willekeur

Amsterdam is wat Leijten betreft een voorbeeld voor heel Nederland: 'Het beste is dat gemeenten regelen dat mensen die gekort zijn hun zorg terugkrijgen, maar anders staan wij klaar om ze te helpen. Feitelijk zette de rechter een streep door Van Rijns gedachte dat mensen huishoudelijke zorg zelf wel kunnen betalen of oplossen. In de wet moet vastgelegd worden dat huishoudelijke zorg een taak is van de gemeente en gemeenten moeten dus voldoende geld krijgen om dit te doen. Met een gemeentelijk basispakket moet een einde gemaakt worden aan de gemeentelijke willekeur. En geld voor zorg moet geoormerkt worden, zodat het ook echt alleen maar aan zorg besteed wordt.'

foto Nynke Vissia

> 'STOP TTIP & CETA: STUUR EEN PROTESTMAIL AAN RUTTE'

In 24 steden is zaterdag 28 mei actie gevoerd tijdens de Landelijke Actiedag tegen TTIP en CETA, de handelsverdragen die Brussel wil afsluiten met de VS en Canada. SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk was aanwezig op het Beursplein in Amsterdam, waar de handelsverdragen symbolisch werden begraven.

'Democratie op de tocht'

Van Dijk: 'De verdragen geven ruim baan aan bedrijven en hebben lak aan werknemersrechten, duurzaamheid en veiligheid.'

Onze democratie staat op de tocht.' Binnenkort wordt in Brussel besloten over invoering van CETA, het verdrag met Canada. De Europese Commissie wil dit verdrag invoeren zonder inspraak van de Tweede Kamer. Van Dijk: 'Dat vind ik onaanvaardbaar. We willen maximale inspraak over dit soort ingrijpende verdragen. Ben je dat met me eens? Stuur dan een protestmail aan premier Rutte.'

Kijk op www.sp.nl/ttip voor meer info

> VRIJWILLIGERSBOYCOT VLUCHTELINGENOPVANG

Het Centraal Opvangorgaan Asielzoekers (COA) maakt vrijwilligers het werk in de noodopvang voor vluchtelingen onmogelijk. Onacceptabel, vindt de Amsterdamse SP-Fractievoorzitter Daniël Peters: 'Er stonden vele Amsterdammers klaar om vluchtelingen welkom te heten en te helpen om het verblijf zo aangenaam mogelijk te maken.'

'Rem op integratie'

Sinds april heeft het COA het beheer van de gemeente overgenomen. Peters: 'Het stadsbestuur heeft toen met het COA afgesproken dat dezelfde activiteiten beschikbaar zouden blijven en vrijwilligers hun werk konden blijven doen. Uit mails van vrijwilligersorganisaties blijkt dat vrijwel alle vrijwilligersactiviteiten, zoals bezoeken aan Artis of de weggeefwinkel met kleding en speelgoed, door het COA zijn afgeschaft. Voor het overige werk gebruikt het COA vrijwel alleen betaalde medewerkers.' Hierdoor is de situatie in de noodopvang volgens Peters flink verschaald. 'Dat is sneu voor alle mensen die hier zoveel energie in hebben gestoken. Het zet bovendien een rem op de integratie van vluchtelingen. Ik wil dat het COA tot de orde wordt geroepen, zodat vrijwilligers weer door kunnen gaan met hun goede werk.'

foto Suzanne van de Kerk

COLUMN

Dennis de Jong
SP-fractievoorzitter
Europees Parlement

DE WORSTELING VAN ONZE KONING IN BRUSSEL

Op 25 mei sprak Koning Willem-Alexander het Europees Parlement toe. Anne-Marie Mineur en ik zijn voor de gelegenheid maar in de plenaire zaal gaan zitten en spitsten onze oren. We waren getuige van een worsteling: 'Ik blijf natuurlijk Eurofiel, maar zie wel dat we ook rekening moeten houden met de thuisblijvers.' Verder dan dit kwam ons staatshoofd overigens niet.

Binnenkort gaan de Britten stemmen over het Britse EU-lidmaatschap en het is nog volstrekt onzeker wat de uitkomst zal

zijn. Het Oekraïne-referendum hebben we in Nederland alweer achter de rug. Daar was de uitkomst wel duidelijk: het werd een Nee.

Iedereen die luistert naar de burgers in Europa, weet dat de onvrede alleen maar toeneemt. Dat dit leidt tot worstelingen bij staatshoofden is mooi, maar niet genoeg. We moeten terug naar de tekentafel. Het Verdrag van Lissabon (de Europese Grondwet die geen Grondwet mocht heten) moet van tafel en we moeten opnieuw beginnen. Ga daarbij niet verder dan wat de burgers willen: samenwerken bij grensoverschrijdende problemen. Luister niet naar de grote bedrijven. Die hebben de afgelopen 25 jaar de Europese samenwerking naar hun hand gezet en daarmee om zeep geholpen. En luister al helemaal niet naar de Europese Commissie en de Europese ambtenaren: die willen nog steeds alleen maar méér Brussel, want daarmee verdienen ze hun brood.

Het worden spannende tijden. Laten we hopen dat bij een volgend optreden van een Nederlands staatshoofd in Brussel of Straatsburg gezegd kan worden: we hebben geluisterd naar de burgers en we hebben een nieuwe Europese Unie opgezet die alleen doet wat echt nodig is en waarop grote bedrijven hun invloed zijn kwijtgeraakt. Dat zou pas koninklijk zijn.

> LAAT ADHD-PATIËNTEN NIET IN DE KOU STAAN

'ADHD-patiënten betalen de rekening voor de hebzucht van de farmaceutische industrie,' stelt SP-Tweede Kamerlid Henk van Gerven woedend vast. 'Veel ADHD'ers gebruiken het middel dexamfetamine. Tot voor kort konden apothekers het middel leveren en werd het volledig vergoed. Totdat de trukendoos van de farmaceutische industrie openging. Het bedrijf Eurocept kaapte het medicijn door het te registreren en verdriedubbelde de prijs.'

De draai van Schippers

Minister Schippers nam meteen een SP-motie over die regelde dat apothekers het medicijn zelf mogen blijven bereiden. De opluchting hierover veranderde echter al snel in verbazing en woede. Schippers wil de motie ineens toch niet uitvoeren. 'Impuls & Woortblind', de belangenorganisatie voor onder meer mensen met ADHD: 'De kosten zijn volgens ons onderzoek, uitgevoerd onder 509 dexamfetaminegebruikers, gemiddeld 150 euro per maand. Daarbij zijn de kosten voor recepten nog niet eens meegenomen. Veel van de naar

schatting 30.000 gebruikers zijn op 1 mei genoodzaakt om te stoppen met medicatie.'

De woekerprijzen van Big Pharma

Impuls & Woortblind heeft, gesteund door de SP, inmiddels al meer dan 30.000 handtekeningen opgehaald en aangeboden. 'Kamerleden gaven unaniem aan de kwestie inzake dexamfetamine onacceptabel te vinden.' Van Gerven: 'Een spoeddebat dat gepland stond op 1 juni is drie weken uitgesteld wegens ziekte van de minister, dus de onzekerheid voor patiënten duurt nog even voort. Maar ook wanneer de situatie rondom dexamfetamine opgelost wordt, blijft het fundamentele probleem van de zieke farmaceutische industrie bestaan. Het wordt tijd de woekerprijzen van Big Pharma verder aan te pakken. Winst mag nooit boven mensen gaan.'

Steun de petitie 'Dure DEx? Niet zo flex!' op dexamfetamine.nl

> SCREW US AND WE MULTIPLY

'Wij van WC-Eend adviseren WC-Eend.' Samen met ROOD voert Sandra Beckerman namens de SP Alternatieve Rekenkamer (SPark) actie tegen WC-Eendwetenschap: wetenschappelijk onderzoek dat wordt gefinancierd en beïnvloed door het bedrijfsleven. Met een grote eend vragen ze op universiteiten aandacht voor deze belangenverstrengeling. Op de campus van de Rotterdamse Erasmus Universiteit waren ze niet welkom. Ze flierden er afgelopen maand voor een debat tussen hoogleraren en SP-Tweede Kamerlid Jasper van Dijk over wetenschappelijke onafhankelijkheid. Illegaal, meende de universiteit, die zegt politiek neutraal te willen blijven maar ondertussen ruim baan verleent aan het bedrijfsleven. Na afloop van het debat werden daarom als ludieke reactie 200 ondertekende eendjes achtergelaten.

> LINKSE KOERS

De Rotterdamse SP-fractievoorzitter Leo de Kleijn leidde op 13 mei een discussie tussen twee linkse politici en een volle zaal over de strategie van links. Peter Mertens (foto) is voorzitter van de Belgische PVDA (de 'SP van België'). Mertens: 'De Europese elite heeft de aanval geopend op de midden- en arbeidersklasse. Extreem-rechts profileert zich als alternatief. Links moet nu een duidelijke visie op de toekomst presenteren.' SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut: 'Links moet een helder verhaal hebben op discriminatie, uitsluiting en de vluchtelingencrisis. Er is behoefte aan ons alternatief, we moeten mensen beter organiseren én veel beter aansluiten bij bewegingen die er al zijn in de samenleving.' Het debat was levendig en geïnspireerd; er komt een vervolg.

MKB-DAG

ENORM VERSCHIL TUSSEN GROOT- EN KLEINBEDRIJF

De SP maakt zich al jaren sterk voor ondernemers met een klein bedrijf en organiseerde op 23 mei een speciale mkb-dag. Sharon Gesthuizen, Dennis de Jong, Emile Roemer en MKB Nederland-voorzitter Michaël van Straalen en vooral veel echte ondernemers waren erbij. 'De SP neemt de belangen van deze groep hardwerkende zelfstandigen serieus.'

IN DE ZAAL op het Binnenhof waar vroeger de Tweede Kamer plenair vergaderde, verzamelen zich op 23 mei ondernemers uit het hele land. Op uitnodiging van de SP. Vooral VVD'ers willen graag geloven dat 'het' bedrijfsleven van hun is. Maar de speciale mkb-dag laat zien dat het belang van vooral de kleine tot middelgrote zelfstandige juist een thuis heeft bij de SP. Dat moet ook MKB Nederland-voorzitter Michaël van Straalen erkennen; hij stelt bij de ontvangst van het eerste exemplaar van *100% Hart voor de zaak* uit de handen van Emile Roemer dat het rapport veel goede en herkenbare punten bevat.

Veel verder kan Van Straalen uiteraard niet gaan. Roemer wel; in zijn openingspeech

benadrukt hij het belang van de kleine zelfstandige voor de economie. De SP is de partij die weet wat er nodig is om het kleinbedrijf te steunen. Hij noemt echte oplossingen voor de financiering van het mkb, de bestrijding van winkelcriminaliteit en de noodzaak van een collectieve verzekering tegen ziekterisico's van werknemers – een echt hoofdpijndossier voor kleine zelfstandigen.

MKB en werknemers niet tegen elkaar uitspelen

De ziekterisico's van werknemers is een onderwerp dat goed laat zien hoe de SP de belangen van mkb en werknemers samenbrengt in plaats van tegen elkaar uitspeelt. Voor de SP is doorbetaling bij ziekte een recht waar niet aan mag worden gemorreld.

Voor het grootbedrijf is dit gemakkelijk op te vangen, maar voor een kleine winkelier die iemand wil aannemen is het een niet te dragen risico: als de werknemer ziek wordt kun je bijna wel inpakken. De SP wil dus dat kleine bedrijven korter hoeven door te betalen – maar zonder dat de werknemer zijn rechten verliest. Een verplichte collectieve verzekering kan de risico's goed spreiden. Zo zijn de rechten van de werknemer geborgd en is iemand aannemen voor een kleine ondernemer geen halszaak.

SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen is blij met de goede opkomst op de mkb-dag en heeft veel enthousiaste ondernemers gesproken. Gesthuizen: 'We leggen grote multinationals graag het vuur na aan de schenen en willen dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid serieus nemen. We moeten als partij er scherp op zijn dat we bij ons parlementaire werk ook de vraag stellen: wat betekent dit voor de kleine onderneming? Kleine ondernemers zien gelukkig steeds beter dat de SP de moeite neemt hun belang mee te nemen.'

In aparte sessies konden ondernemers hun ideeën bespreken, onder andere over vestigingsbeleid, de digitale markt en acquisitiefraude.

Emile Roemer (l) en Michaël van Straalen (r) aan het woord.

Eerlijk speelveld

Volgens Gesthuizen begrijpen echte ondernemers dat het kan meezitten en tegenzitten: 'Maar ze willen wel een eerlijk speelveld en een betrouwbare overheid. Ik sprak een campinghouder uit Den Helder die geïnvesteerd had in camper-plaatsen. De gemeente besloot vervolgens dat een oud militair terrein toeristisch interessant was en dat daar camperplaatsen bij konden om dat te stimuleren. Ze boden er drie keer zo veel aan als er volgens hun eigen regels mochten staan, de prijs was niet-kostendekkend laag en ook de regels voor toeristenbelasting werden niet aangehouden. Zo komt men dus vanuit een redenering voor het algemeen belang – trekken van toeristen en behouden van een historisch interessant militair complex – uit op oneerlijke concurrentie ten opzichte van een kleine ondernemer.'

MKB op Brusselse agenda

Niet in alleen in de Tweede Kamer is het belang van het kleinbedrijf bij de SP in goede handen. In het Europees Parlement heeft SP'er Dennis de Jong het mkb op de Brusselse agenda gekregen. De Jong: 'De kleine zelfstandige is nu veel beter vertegenwoordigd in Brussel. Dat blijft nodig. Voorstellen worden nog te veel gedaan met het grootbedrijf in gedachten. Een voorbeeld is de regel dat je kapotte elektronica kunt inleveren bij elektronicawinkels. Die moeten dan kijken of het nog te repareren is en, zo niet, het afval goed verwerken. In de basis een goed en duurzaam idee. Maar voor echt kleine elektronicazaakjes is dit een probleem: hen ontbreekt de ruimte en soms de expertise

om deze rol te spelen. Dankzij onze inzet werd er in de Europese wetgeving voor kleine zaken een uitzondering gemaakt.'

Veel steun van ondernemers

De Jong is trots op de mkb-dag: 'Dit is heel goed voor onze contacten met kleine zelfstandigen en branche-organisaties. Sharon en ik kunnen vaak heel direct wat voor de ondernemers betekenen. Er zijn voorbeelden genoeg. Grote bedrijven en de overheid moeten zich dankzij onze voorstellen houden aan veel kortere betalingstermijnen. Drie maanden wachten op je geld is voor een multinational geen probleem; voor een winkelier kan het faillissement betekenen. Ik ondervond tijdens de mkb-dag ook veel steun voor zaken waar we nu mee bezig zijn. De eerste is meer steun voor franchisenemers. Het mogen voeren van de formule van een keten is de laatste jaren steeds duurder en veeleisender geworden. Er is soms amper meer sprake van vrij ondernemerschap. Een tweede probleem dat winkeliers veel noemen zijn winkelovervallen door bendes die in heel Europa rondtrekken. Dit is voor veel mensen een heftige ervaring. Hoewel het gaat om georganiseerde misdaad, heeft het bij Europol en bij veel nationale Openbare Ministeries echter geen prioriteit. Die zeggen al gauw: het gaat maar om 500 euro; daar doen we niks mee. Dat moet echt anders.'

tekst Diederik Olders
foto's Nynke Vissia

Tegelijk met de mkb-dag verscheen het SP-rapport *100% Hart voor de zaak: steun de echte ondernemer*. Sharon Gesthuizen schreef deze update op haar eigen rapport uit 2010 samen met Dennis de Jong. In het rapport staan tientallen voorstellen van de SP om op nationaal en Europees niveau ondernemers met een klein bedrijf te steunen.

 Lees het hier: sp.nl/Z4s

LINKSVOOR 'IK BEN EEN OOSTBLOKFAN'

'Kunnen we de afspraak nog verzetten? Ik wil die ochtend graag naar een actie voor het Nationaal ZorgFonds.'
Lennart van Wijk (24) uit Gouda heeft het er maar druk mee. Hij is contactpersoon voor ROOD Gouda, zit in het tweede jaar van de Pabo, loopt stage op een basisschool, heeft een bijbaantje bij een fruitbezorgbedrijf en ook nog huisdieren die aandacht nodig hebben: 'Het is hier een echte beestenbende.'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Wanneer ben je lid geworden van de SP?**
'Ruim een jaar geleden, tegelijk met mijn huisgenoot Foor. Al vrij snel zijn we, samen met een andere SP-jongere, een ROOD-afdeling begonnen. Inmiddels zijn we al met ons zessen.'

› **Heb je zo'n leuke huisgenoot?**
'Jazeker! We zijn al sinds de basisschool bevriend. Sinds twee jaar delen we een huis. Het is hier een echte beestenbende: we hebben twee katten en een hond.'

› **Wat voor hond hebben jullie?**
'Een vuilnisbakje, hij lijkt op een Amerikaanse bulldog. Hij komt uit het asiel en is al een jaar of twaalf. We hebben bewust geen jonge hond genomen, omdat we nog niet weten hoe ons leven er over een paar jaar uitziet. Deze kunnen we nog een paar mooie laatste jaren geven.'

› **Wat is je favoriete plek op de wereld?**
'Ik ben een Oostblok-fan. Ik kom graag in landen als Polen, Tsjechië, Kroatië en Slove-

nië. Het is er heel anders dan hier en ik vind de mensen er erg gezellig.'

› **Wanneer ga je er weer naartoe?**
'Deze zomer, dan ga ik naar een festival in Slovenië. Ik houd van festivals, al ben ik niet echt een diehard festivalganger die ze allemaal afloopt. Ik probeer er elk jaar wel eentje mee te pikken. Dit jaar ga ik naar Punkrock Holiday. Dat is echt een superfestival, vorig jaar was ik er ook. Bovendien is NOFX er nu headliner. Mijn favoriete band, dus dat wil ik niet missen. Maar eerst ga ik naar Afrika.'

› **Wat ga je daar doen?**
'Vrijwilligerswerk in Tanzania. Daar ga ik helpen met de bouw van een weeshuis.' ●

DENNIS KIJKT HIER IS HAROLD

WIE Dennis de Jong (1955), fractievoorzitter voor de SP in het Europees Parlement

LEEST Here is Harold. Regie Gunnar Vikene. Verkrijgbaar op dvd, Blu-ray en VoD

› Wat heb je gezien?

‘Een Scandinavische film over een oude meubelwinkel in Noorwegen, die op een dag een IKEA-filiaal tegenover zich krijgt. Zo'n groot filiaal dat het overall vanuit de meubelwinkel zichtbaar is en de meubelwinkel geen toekomst meer heeft. Harold, de eigenaar, ziet zijn levenswerk verwoest worden, slaat door en wil het de oprichter van IKEA betaald zetten door hem te ontvoeren.’

› David probeert Goliath te ontvoeren?

‘Het is fascinerend hoe de spanning tussen de man van het familiebedrijf dat al heel lang bestaat en de man van prijsvechter IKEA in deze film tastbaar gemaakt is. Het verschil tussen een man die heel erg gehecht is aan de kwaliteit van zijn producten en een man die vooral bezig is met hoe snel een product weer vervangen moet worden omdat dat meer omzet oplevert. Zo typerend, dat de ene man al zijn personeelsleden door en door kent terwijl de ander op kerstavond een keer met een deel van zijn personeel samen eet omdat dat goed overkomt op YouTube.’

› Bij wie koop jij zelf je meubels?

‘Absoluut de kleine ondernemer, ook toen ik nog student was. Bij IKEA voel ik me vanaf het moment dat ik de ballenbak zie tot aan de kassa de hele tijd gemanipuleerd. Je kunt er niet eens zonder auto heen en eenmaal binnen mag je niet zelf je route bepalen,

‘VAN BALLENBOK TOT KASSA GEMANIPULEERD’

want je moet verplicht de hele winkel door. En waarom zou je erheen willen gaan? De producten van dit soort bedrijven klinken misschien goedkoop, maar hoe lang gaan die mee? Bovendien, als je een beetje rondkijkt, hebben ook kleine ondernemers vaak heel betaalbare en veel leukere producten. Hier in Rotterdam zitten bijvoorbeeld heel veel zaakjes die goede producten van gerecycled materiaal verkopen die niet of nauwelijks meer kosten.’

› Zouden de aanbevelingen uit het SP-rapport ‘100% Hart voor de Zaak’ de ondergang van Harolds meubelzaak voorkomen hebben?

‘Ja! Als SP vinden we dat provincies moeten kunnen voorkomen dat er aan de rand van steden nog meer weidewinkels komen, grote winkels als IKEA en outletcentra. We hebben net in het Europees Parlement bereikt dat we als lidstaten die afweging ten gunste van kleine ondernemers mogen blijven maken. Een belangrijke overwinning, want multinationals hebben veel meer geld om met lobbyisten hun belangen binnen Europa veilig te stellen maar dat heeft niets te maken met de belangen van echte ondernemers. Niet voor niets werd bij een MKB-jaarvergadering een VVD-Kamerlid uitgeroepen omdat zijn partij niets voor hen doet.’

› De belangen van ‘echte ondernemers’ worden het best behartigd door de SP?

‘Er zijn zoveel ondernemers die groot-groter-grootst niet het belangrijkste vinden. Ondernemers die het moeilijk hebben en overall ondervertegenwoordigd zijn, omdat ze hun handen vol hebben aan hun eigen zaak. Kleine ondernemers zijn wat mij betreft de echte ondernemers en daar is Harold een schoolvoorbeeld van. Mijn hart ligt

duidelijk bij ondernemers die daadwerkelijk risico lopen en een eigen zaak opzetten omdat ze het leuk vinden en hart hebben voor hun product, personeel en klanten. Zij maken winkelstraten spannend en levendig en dat zijn mensen waarvoor duurzaamheid of “maatschappelijk verantwoord ondernemen” geen reclamecampagne is, maar iets wat ten grondslag ligt aan hun bedrijfsvisie en dus gemeend en uitgevoerd wordt. Als SP staan we aan de kant van dat soort ondernemerschap.’ •

tekst Jola van Dijk

DOORLOPENDE MACTHIGING BON OM LID TE WORDEN

SP

naam : Socialistische Partij (SP)
adres : Snouckaertlaan 70
postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP: ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v _____
adres + huisnr : _____
postcode : _____ woonplaats: _____
land : _____ geboortedatum: _____
email : _____
telefoon : _____ mobiel: _____
IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)*: _____
plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
handtekening : _____

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen at aan ROOD.

Tribune juni 2016

PRIKBORD@SP.NL

of stuur een brief naar
Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort

PARTICIPATIE ANNO 2015

Sinds januari 2015 horen we steeds meer hoe fout alles loopt met de nieuwe participatiewet. Steeds meer mensen worden aangewezen op zichzelf. Vanuit de VVD en PvdA MOETEN we meer gaan participeren, schijnt zogenaamd goed te zijn voor de economie, bedrijven, zorginstellingen, en andere overheidsinstellingen zoals de belastingdienst. Ik heb eens uitgezocht wat dat allemaal kan betekenen en waar dat toe kan leiden. Participatie staat voor deelname aan het maatschappelijk leven, bijvoorbeeld participatie van ouders in het onderwijs, dit is niks nieuws, dit is er altijd al geweest. Ouders zijn nu eenmaal betrokken bij het welzijn van hun kind. Dit past dus niet helemaal in de trend van participatie die de VVD

wil zetten. Namelijk, participatie misbruiken om misplaatste bezuinigingen door te voeren ten koste van wat participatie eigenlijk is; betrokkenheid bij wat er rondom ons gebeurt, in de maatschappij op politiek, cultureel en humaan gebied.

Ik ben nu gepensioneerd, ik heb 43 jaar gewerkt voor en met mensen in allerlei disciplines en ik verrek het om vrijwilligerswerk te gaan doen in dit neoliberale stelsel – omdat nu elke vrijwilliger en mantelzorger in de dienstensector verdringing betekent voor diegenen die hun kwaliteit aan mensen willen besteden, en daar ook hun beroep van gemaakt hebben. Dit neoliberale “participatie”-beleid van PvdA en VVD en hun coalitiepartners als D66, CDA, PVV en twijfelachtig GroenLinks, ChristenUnie en SGP als meesmuilers, breekt alle solidariteit in onze kwetsbare samenleving af.

T. van Gennip, IJsselstein

STUDIEBEURS

In de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw was ik studentendecaan in Nijmegen. Studenten met studiebeurzen waren de core-business

van mijn werk. Als je ouders een laag inkomen hadden kon je, afhankelijk van de hoogte van dat inkomen, studiefinanciering krijgen. Een deel, 40 %, was beurs en de overige 60 % renteloos voorschot. Elk jaar werden de studieresultaten aan de hand van door faculteiten opgestelde normen gecheckt en werd een advies uitgebracht over het verstrekken en/of verlengen van de studiefinanciering. Als een student dreigde zijn/haar studiefinanciering kwijt te raken werd die door mij uitgenodigd voor een gesprek. Het ging dan vaak over persoonlijke problemen, die studiebelemmerend werkten. Vaak ook konden wij door ons eigen advies de studiefinanciering continueren in overleg met het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. Wanneer ik de toestand van nu overzie, dan kan ik me goed voorstellen dat aspirant-studenten met ouders in de lagere inkomenscategorie ervoor terugschrikken om hoge schulden op te bouwen als gevolg van het leenstelsel. Hoewel het toendertijd ook niet ideaal was, lijkt het me in ieder geval een veel beter systeem dan dat van nu.

Adriaan Oomen

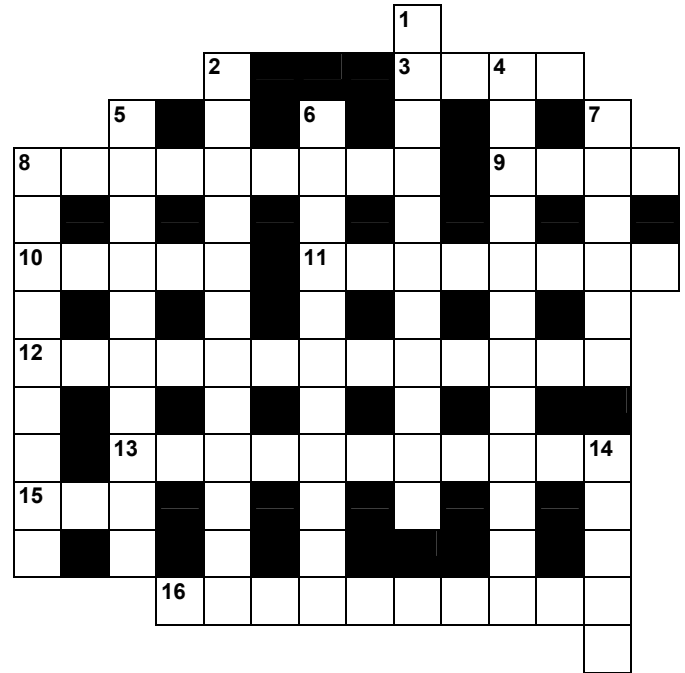
CRYPTOGRAM

Horizontaal

3 Eiland van elementen. (4 en 2,2 beiden afk.) 8 Het voorafje op uw desktop. (9) 9 Gemeen? O, dat is maar nep. (4) 10 Gereedschap van rechters, timmerlui en veilingmeesters. (5) 11 Zit de Sint hiermee steviger op zijn schimmel, daar bovenop het huis? (8) 12 Veldwerker van de KNVB. (13) 13 Vis glijdt als een roofvogel over de zeebodem. (11) 15 Hieronder kan er echt niets meer bij. (3) 16 Een echte beauty, zo'n regeringsschrijven. (10)

Verticaal

1 (niet) In het rood, vandaar niet opgesloten. (11 en 6,2,3) 2 Noordzee vs. Oostzee? Dat wordt een natte boel. (12) 4 Notitieboekje met de oekazes van de generaal. (12) 5 Tweekleurig gebak kan als een steen op de maag liggen. (10) 6 Geen kleintje onder de beren. (11) 7 Bij voorbaat verzekerd. (6 en 2,4) 8 Hierdoor moet de voetballer geblesseerd het veld af. (9) 14 Reptiel op vreemde wijze onderuit. (5 en 3,2 afk.)

Henry en Lucas © FLW 2016

VERBEELDING

Deze Verbeelding bestaat uit 3 elementen: een Tabel met (uitsnedes van) beeldmateriaal, de Hints (in willekeurige volgorde) en het Diagram. Letters in de Tabel geven aan waar de juiste letter van de achternaam moet worden geplaatst (in het Diagram). De cijfers geven de positie van deze letter aan.

Een voorbeeld: bij 'A2' met als fictieve oplossing de naam 'Smith' is de gezochte letter een 'm'. De oplossing is een Engelstalig woord van 10 letters. Alle letters komen uit de namen van deze, al dan niet nog steeds in de running zijnde, kandidaten voor de Amerikaanse Presidentsverkiezingen 2016.

Tip: 8 van de 10 kandidaten komen uit de Republikeinse en Democratische partijen, we hebben verder 1 Libertarian en 1 Green Party 'candidate'.

Hints

Het Plan: Power to the People.
Here's Ohio!
Center Stage.

What's up, doc?
Niet zo handig.
Branderig gevoel.
Virusvrij!

Heeft eigen speelkaart.
I Am Not A Canadian.
HP

Verbeelding									
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J

OPLOSSINGEN TRIBUNE MEI

CRYPTOGRAM

Horizontaal

3) Updaten 6) Raamakkoord 8) Langzaamaan 12) Kuitenbijtertje 14) Proefopname 15) Spin 16) Kraambled 18) Pion 19) Stro.

Verticaal

1) Hapklare brokken 2) Nero 4) Plaaagdieren 5) Vakantiereis 7) Dealer 9) Mottenbal 10) Ark 11) Gedonder 13) Theebus 17) Mir.

NUMMERPLAATJE

⊙ (symbool van de Federalistische Partij; de eerste politieke partij in de VS)

De winnaar van mei is Tammo Hak uit Woldendorp

Stuur uw oplossing van een puzzel naar keuze vóór 29 juni 2016 naar de puzzelredactie van de Tribune;

Snouckaertlaan 70, 3811 MB Amersfoort of tribunepuzzel@sp.nl

Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

THEO DE BUURTCONCIERGE

